

UÝROČNÁ ZPRÁVA

ČESKOSLOVENSKÉHO ŠTÁTNEHO
KOEDUKAČNÉHO UČITEL'SKÉHO ÚSTAVU
V BRATISLAVE

1. KMENOVÉHO ÚSTAVU SLOVENSKÉHO
2. MAĎARSKÝCH POBOČIEK

1929

ŠKOLSKÝ ROK

1930

RUČNÉ PRÁCE VÝCHOVNÉ.

„Všetko, čo robíme, je unavovanie,
šťastný, kto sa neunaví.“

Goethe

Žijeme v dobe kultúrneho, sociálneho a technického rozvoja. Život v meste aj na vidieku sa veľmi zmenil a nový život žiada si nových ľudí, novej výchovy. Stará škola vzdialená dieťaťu aj životu zaniká a buduje sa škola novej doby na základe nových poznatkov, novými metódami a s novým cieľom, škola rušnejšia a živitejšia, škola detí a života, škola tvorivá, činná, škola práce. Trpne vedomostiam naslúchajúci žiak starej školy mizne a na jeho mieste aktívne súčasťňuje sa žiak získavania trvalých vedomostí viastnou prácou, ale aj jeho vôľa je posilovaná a jeho osobnosť všestranne zdokonalovaná bezpečnejšími metódami výchovnými.

Studium pedopsychologie, pozorné pozorovanie detského života a detských prejavov presvedčilo nás o telesnom a duševnom nadaní dieťaťa, o jeho vrodennom puđu po pohybu a práci, o jeho tvorivosti, o jeho záujmoch. Uplatňuje sa zásada samočinnosti, učiteľ stáva sa spolupracovníkom žiactva, využíva vhodných príležitostí ku vzbudeniu záujmu pre prírodu, život a prácu, dbá, aby všetky smysly žiakov sa uplatnily. Vychádzkami, školskou záhradou, akváriom, skioptikomom, filmom, vyučovaním v prírode a výchovnými ručnými prácami približuje učiteľ žiactvo prírode aj životu.

Ručné práce výchovné, dobre vedené, v úzkom vzťahu k dieťaťu, k jeho tvorivosti a okolí majú nesporne veľký význam v novej činnej škole. Nie sú novým, samostatným predmetom, sú v tesnej súvislosti so všetkými predmetmi, sú súčasťou novej metódy vyučovacej, metódy, ktorá vyžaduje na žiactvu činu miesto slov, poznania miesto sdelenia, pohybu miesto ustrnulého klúdu, podporuje tvorčiu prácu miesto kopie, a tým všetkým pôsobí mocne k výchove nového človeka. Je známe, že žiactvo — chlapci i dievčence — do 15 roku manuelne necvičené, ťažko nabývajú tejto zručnosti v pozdejších rokoch. Manuelná zručnosť bola nielen v minulých dobách, ale je aj v terajšej dobe súčasťou života, bez nej nebolo by ani pamiatok a dôkladov o živote národov v dávnych a minulých dobách. Rusín z Podkarpatskej Rusi je sebestačný, do dnes vyrába pre domácnosť všetko sám, náradie, nástroje, riad aj skromný nábytok, postaví chyžu a jeho žena utká, ušije, vyšije a zhotoví prádlo, odev,

krpce aj pokrývky pre muža, pre seba aj rodinu. Odkiaľ pramení ich neobyčajná zručnosť? Starí tamojší učitelia vyprávali mi, že pred nimi boli učiteľmi ľudu bačovia, pastevci, ktorí v zime, nemajúc zamestnania, učili deti.

Ich malá znalosť čítania, písma a počtov*) nestačila, aby nielen udržala v náležitej kázni prírodu, ale vyplnila aj zimný vyučovací beh, takže sverovali sa deťom so svojím umením rezbárskym, ktorému sa čiastočne sami lebo od svojich predchodcov naučili na Poloninách za dlhých dní a vo voľnom čase. Na Podkarpatskej Rusi soznámil som sa s mnohými inteligentmi, ktorí sú výbornými remeselníkmi; stolaria, kniari a vyrezávajú, zvlášť učitelia a kňazi. Pri prehliadkach slovenských hradov, kaštieľov a poľovníckych zámkov, vyprávali mi sprievodcovia aj horári, že ich pán dobre ovládal niektoré remeslo, lebo sa stalo vraj bežným pravidlom, že synovia majiteľov panstva v bývalom Uhorsku museli sa vyučiť ktorémukoľvek remeslu a dobre vyučiť, ako dotvrdzovaly ich práce uložené v hradných a zámokových zbierkach. Tieto dôkazy sú iste cennými príspevkami o pôvode, dôležitosti a potrebe manuelnej zručnosti. Je-li zásluhou terajšej školy, že vzdeláva rozum i srdce a cvičí pamäť, tým cennejšie budú výsledky novej školy, vycvičí-li aj ruku nového človeka.

„Aj malý čin je viac než prázdne reči“, hovorí Svätopluk Čech. Ručné práce poskytujú žiakovi množstvo popudov k činu, k premýšľaniu, posilujú jeho vôľu, vyžadujú trpezlivosti a vytrvalosti k výslednej práci tak potrebnej v budúcom jeho živote. Nový človek nebude sa spájať slovami, zhodnotí však čin.

Ručnými prácami odstráni sa **predpojatosť proti telesnej práci**, ktorá dosiaľ je neodôvodnene zakorenená v časti ľudskej spoločnosti práve tak, ako dosiaľ nedocenenou zostáva práca duševná, bez ktorej by nebolo ani práce telesnej. Tiež neúmernosť ocenenia práce mužskej a ženskej bude vyrovnaná. Na žene sa žiada, aby v obore domácnosti znala všetko. Ak nepozná, aj keby ani sama pracovať nemusela, nevie ani poručiť. A muži? Sú mnohí, ktorí „všetko“ vedia a so všetkým si vedia rady, praví vŕemelci. Je dobre známe, že záleží na tom, ako sa vec „vezme do ruky.“ Starí remeselníci hovorili o človeku, ktorý vedel dobre pracovať, že má „grif“, že mu práca „rastie pod rukou“, že mu ruka „len hraje.“ Toto ocenenie manuelnej zruč-

* Zapisovali si pomocou rôznych vrubov na svojich pastierskych paliciach nielen počet kusov svereného stáda, porazené, zadávené a zhybnulé kusy, ale aj vyliahle mláďatá, odvedené mlieko, vyrobený syr, takže palica bola behom pŕasevného obdobia vyplnená vrubami a bačoví bola „účetnou knihou“, ktorú po vyrovaní sa s hospodárom odložil a rád predal turistom, ktorí ju mylné pokladali za výtvor bačovej fantázie a za prejav ľudového umenia.

nosti je veľmi priliehavé práve tak ako slovo „nešika“, „nemotora“, „packár“ a platilo človeku, ktorý prejavil neschopnosť rúk. V terajšej dobe, kedy každá nepatrná správka v domácnosti remeselníkom prevedená je drahá platená, pociťuje každý svoju bezradnosť a potrebu výcviku v manuelnej zručnosti. K tomu všetkému nestačí iba zručnosť, ale je treba nielen základných vedomostí zo všetkých oborov reálnych a ich správneho využitia v praxi. Sú dosiaľ ľudia, ktorí bez niekoľka dier do steny nevedia zavesiť obraz, opraviť odrený náter dverí a okien, zpevniť rozviklané zámky a kľuky. V existenčnom boji víťazí ovšem lepší pracovník.

Školskí lekári a učitelia pozorujú zhubný vliv niekoľkohodinového sedenia na **zdravie dieťaťa** a na jeho duševnú činnosť. Ručné práce výchovné prinášajú zmenu do školy, pohyb žiactvu potrebný a jeho prirodzenosti odpovedajúci, lebo je možné každú hodinu vyučovaciu doplniť manuálnym zamestnaním. Snáď aj z tejto príčiny tešia sa ručné práce výchovné neutuchajúcemu záujmu žiactva nielen ľudových a meštianskych škôl, ale aj stredných. Je zaujímavým dôkladom, že v týchto prácach vynikajú často žiaci, ktorí v iných predmetoch prejavili sa neuspokojive. Ručné práce výchovné vyplnily aj túto opomenutú stránku starej výchovy. Nie je možno uprieť, že zodpovednosť učiteľova vo výchove vzrástla novými požiadavkami a z toho dôvodu sú zavedené ručné práce výchovné ako nepovinný predmet na učiteľských ústavoch v III. a IV. ročníku po 2 hodinách týžde. Pri mnohostrannosti ručných prác je ovšem málo 2 hodín týždenných, z ktorých voľnými dňami mnoho hodín ubudne. Behom dvoch rokov nedajú sa prebrať všetky druhy prác, lebo aj tu platí: radšie menej, ale dobre.

Riadna predprava kresliarska usnadňuje nielen rýchlejší postup, ale uschopňuje žiactvo k výslednej práci. Dobrý kresliar prejaví sa aj väčšou zručnosťou v novom predmete. Pevné poznatky, získavané prácou, činom, bárs len v niekoľko oboroch ručných prác, umožňuje žiakovi zapracovať sa aj v iných oboroch. Často postačí dobrý návod, pomocná kniha lebo ukážka novej práce.

Ručné práce výchovné prevádzame buď v dielni, zvlášť zariadenej a opatrenej potrebnými nástrojmi, lebo bez dielne, v triede. K týmto stačí len niekoľko nástrojov, kladívko, ručná pilka, vrták, kliešte obyčajné a kliešte na drôt, struhák, šidlo a brúsok.

Žiaci môžu priniesť potrebné nástroje z domova, ako aj materiál ku práci. Ktorýsi nemecký učiteľ vydal príručku, v ktorej popísal predmety, ktoré boli urobené len z vecí, ktoré žiaci nosili vo vaku. Nôž bol ovšem medzi nimi ako nezbytný nástroj.

Prihliadame-li k ručným prácam, ako k **novej metode vyučovacej**, nemôžu byť dieleňskými, nevyžadujú veľkého nákladu, čo je ich prednosťou práve pre školy ľudové, takže môžu byť všade zavedené. Stačí k tomu dobrá vôľa učiteľova a pomoc žiactva. Ručné práce na školách meštianskych a stredných vyžadujú rad potrebných nástrojov a dielny, ktorou môže byť kresliarna so skriňami na uschovávanie nástrojov aj prevedených prác. Používame nástrojov ako modelov ku kresbe dľa javu; z dotácie možno zakúpiť nástroje vhodné pre ručné práce aj pre kreslenie. Naším cieľom nie sú remeslné práce, ale porozumenie, ocenenie a záujem o prácu telesnú a potrebná znalosť rôznych techník.

Ručné práce prevádzané na učiteľských ústavoch prihliadajú k tomu, aby učiteľ získal potrebných vedomostí o materiále a nástrojoch, naučil sa s nimi zachádzať a získal potrebnej zručnosti v tých druhoch prác, ktoré tesne súvisia so školou, so záujmom žiactva a jeho prostredím.

Ani behom dvoch rokov neni možné vystriedať všetky druhy prác, preto po 2 rokoch nahradzujeme niektoré práce inými. Sú ovšem druhy prác, ktoré sa opakujú každým dvojročím, na pr.: práce z papiera a lepenky, modelovanie, práce zo dreva a kníhväzačstvo. Všetky sú pre učiteľa nutné, lebo doplňujú teoretické predmety: počty, merbu (vystrihovanie a nalepovanie predmetov pre počty, modelovanie, zhotovovanie mier, modely plôch a merických telies z lepenky pre merbu), v prírodopise a zemepise uplatňuje sa modelovanie, v dejepise a fyzike práce zo dreva, z papiera a drótu (zbrane, husitské vozy, hrady, veterníky, padacie mosty, búchačky, striekačky, píšťaly, váhy, olovnice, krokvice, kladka, Heronová baňka a i.), pre kreslenie skládanky z papiera a ich ozdobovanie, nalepovanie lisovaných listov, modely merických telies z lepenky, hračky zo dreva, drótu a súkna, stánky predavačov, panny, zvieratá a iné.

Kníhväzačstvo a práce s ním spojené je pre školu a jej sbierky veľmi potrebné (poťahové a predsádkové papiere, nalepovanie rozvrhov hodín, obrázkov, podlepovanie obrazov plátnom, zhotovovanie dosák, krabíc a obalov, krabičiek na nerasty, máp, sošitov šitých aj viazaných na tkanice s vystrihovanými štítkami, oprava máp, kníh, rámovanie obrazov pod sklo s pláteným okrajom, väzba kníh.)

Hračky, budiace záujem detí, robíme zo dreva, vetví, plodov, drótu, súkna, plátna, slamy, prútia, peria, bavlny, cívok a i. Sú to: sedliaci a selky (v krojoch z okolia), cigáni, panny, športovci, skauti, kramári, žobráci, zver, lode, cirkus, kolotoč, lútkové divadlo, vozy, autá, lokomotivy, nástroje a i.

V Košiciach zhotovili sme slovenskú dedinu s kostolom a chýžami, s rôznymi krytými, oplotenými, dvorkami, vahadlami,

veľké krojované figurky, veľké modely merických telies, zdobili kvetináče použitím emailových bariev. V modranskej dielne vznikli rámy na obrazy, kvetináče, stojany, vešiaky, skriňky na materiál, kolorovaným vruborezom po spôsobe huculskom zdobené skriňky, tyče ku kvetinám, podstavce na kvetináče, závesné podstavce, obrazy pod sklom malované — najkrajší z nich dostal pán prezident — Alšov Betlehem v dreve zostal v Curychu ako ukážka prác dorastu Červeného kríža — viazali sme knihy, modelovali, kandidátky šnôrkovaly, vyšivaly, aplikovali, maľovali na dvere aj na skle.

Námety čerpali sme zo slovenského života, užili technik ľudového umenia, tvorili predmety k úžitku aj k potešeniu ducha. Vkus a praktický účel boli našimi vodítkami.

Mimo uvedených prác prevádzali sme také, ktoré súvisia s kreslením: vystrihovanie, tisknutie, patronovanie, batikovanie, maľbu na látkach, pod sklom a na dreve, vyrábali všetky druhy poťahových papierov, rezali v linoleu — súbor linoleorezieb vyšiel tlačou „Naša práca — naša radosť“, prevádzali aj drevoryty. Pri všetkých prácach bolo dbané čistoty nástrojov, materiálu a prevedenia.

Mnohí kandidáti mali dobrý základ už z meštianskej školy a vďačne spomínali svojich učiteľov, niektorí z domova. Tým sa pracovalo o veľa snadnejšie a mohli rýchlejšie postupovať. U takých žiakov odpadla remeselná stránka vecí a hľadalo sa na vytriebenie vkusu, pri knihväzračstve na vhodný výber materiálu, barevné zladenie poťahu, chrbátu, predsádky a orízky, na správne srezanie knihy a pod. V prítomnej dobe pekne sa nám pracuje, lebo máme rezačí stroj, aj nožnice na lepenku a všetky potreby i nástroje.

Každú novú techniku možno zdokonaľiť a to sa stane len vtedy, zapracujeme-li sa v nej, lebo najlepšie myšlienky dostávajú sa medzi prácou. Na pr. neúčelné a nehospodárne vystrihovanie odpudzuje žiactvo svojou pracnosťou. Pri prácach tlačiatkami využijeme výhod pre tlač jemným náterom tlačiatok, ktorý možno odtieniť, takže použitím lazurových bariev a tlačiatok geometrických foriem docielime nevidaných efektov a úplne moderných vzorov na látkach aj na papieri.

Z praktickej stránky i skládanky z papiera sú cenné nielen tým, že si žiaci navykajú presnosti v práci, ale aj praktickým užitím. Obal knihy barevným papierom prevedený a so štítkom pre nápis pozvedne spotrebovanú knihu. Púzdra na tušky ozdobí si každý žiak dľa svojej vôle. Závesné krabice na noviny, rôzne ozdobené, sú pekným dárkom, podobne misky na písacie potreby a krabice na šiacie potreby. Pracujeme úsporne, vedeme žiakov k šetrnosti s materiálom, nepresnosť a ľadabosť v prevedení sa ani žiakovi nepáči a rád dobrovoľne výkon opakuje.

A verili by ste, že kandidátky mali najväčšiu radosť z kuchynského nábytku, ktorý z lepenky dosť pracne zhotovili, a bielou emailovou farbou potrely? A čož teprv deti!

Posilou a vzpruhou k ďalšej práci sú nielen kladné výsledky, ale aj dobré pomocné diela. Príťažou a svedením z pravej cesty sú zbierky drobných príručiek s prevahou nevkusných vecí, ako Hračky z plodov, Predmety zo šišíek, Predmety z haluzí atď. Nemecké diela z oboru ručných prác sú dokonalé po stránke obsahovej aj obrazovej.

Nezabúdajme, že vedomosti sú kapitálom, ktorý nesie úroky. Kapitál vznikol po troškách a dlholetými úsporami. Zkúsenosti, vedomosti a dovednosti sú kapitálom po troškách a ťažko nadobudnutým. Buďme vďační každému, ktorý pomáha ho rozmnožovať. Dobrá je kniha, keď v nej najdeme len niekoľko ziatých zrníek, ktoré zmnožia kapitál a tak prispievajú k vybudovaniu novej školy, školy práce, školy tvorivej.

I. KRONIKA ÚSTAVU.

Škol. rok 1929/1930 začal 1. záruja 1929. Prijímacie zkúšky do vyšších ročníkov konaly sa 3. záruja 1929. Opravné zkúšky 2. záruja 1929. Opravné zkúšky učiteľskej dospelosti konané boli spoločne s dodatnými zkúškami učiteľskej dospelosti 4. záruja 1929 za predsedníctva riaditeľovho.

Zápis detí do cvičnej školy bol 2. záruja, zápis do ročníkov 5. záruja 1929. Úvodná porada konaná bola tohože dňa.

MŠO určilo výnosom zo dňa 27. VI. 1929, č. 74346/29—II. int. ref. MŠO zo dňa 17. VII. 1929, č. 43.797/II, Františke Vlčkovej, def. profesorke pri št. ústave učiteľskom v B. Bystrici, tunajší ústav za trvalé pôsobíšte.

MŠO poverilo výnosom zo dňa 8. VI. 1929 č. 73.608/29-II. int. ref. MŠO zo dňa 4. VII. 1929, ob. č. 123.) odbornú učiteľku v Prahe I. Annu Novákovú funkciu odbornej inšpektorky pre vyučovanie ženským ručným prácam na všetkých stredných školách a ústavoch učiteľských aj cvičných školách v Čechách, na Morave a Sliezsku a na Slovensku.

Referát MŠO poukázal výnosom zo dňa 26. VII. 1929 číslo 44.895/II na základe výnosu MŠO zo dňa 2. VII. 1929 číslo 83.788/29-II tunajšiemu ústavu Kč 3905.— ako mimoriadnu dotáciu na učebné pomôcky pre výchovné ručné práce.

Krajiný výbor udelil výnosom zo dňa 7. VIII. 1929 číslo 119.238/29—8 od dňa škol. rok 1929/30 štípendia týmto žiakom: Pavlu Klimovi, II. roč., Kč 1500, Irene Benešovej, IV. roč., Jánú Krč—Turbovi, IV. roč., Františke Kučerovej, II. roč., Jánú Matejkovičovi, II. roč., Pavlu Bohunskému, II. roč., Ide Bayerovej, III. roč., Margite Strižencovej, III. roč., po Kč 750.

Zat. profesor Vlastimil Truhelka ustanovený bol výnosom referátu MŠO zo 28. VIII. 1929 č. 54.581-II na st. ústav učiteľský v Modre.

Profesor Karol Šmoranec ustanovený bol výnosom referátu MŠO zo dňa 28. VIII. 1929 č. 54.646/II od 1. IX. 1929 profesorom pri st. reálnom gymnáziu v Bratislave.

Cvičný učiteľ Ladislav Rapoš určený bol výnosom referátu MŠO zo dňa 28. VIII. 1929 č. 39.658/I od 1. IX. 1929 st. ľudovej škole vo Zvolene.

Výnosom referátu MŠO zo dňa 2. IX. 1929 č. 54.926-II. ustanovený bol od 1. IX. 1929 Anton Mynář, odborný učiteľ, pridelený ako supl. profesor st. učiteľskému ústavu v B. Štiavnici, cvičným učiteľom pri tunajšom ústave.

Referát MŠO poukázal výnosom zo dňa 21. VIII. 1929 číslo 52.805/II na základe výnosu MŠO zo dňa 31. VII. 1929 číslo

96.625/29-II tunajšiemu ústavu dotáciu na tlačnú výročnú zprávu za škol. rok 1928/29 obnosom Kč 4092.40.

MŠO poverilo výnosom zo dňa 29. VIII. 1929 č. 104.872/II-29 int. ref. MŠO zo dňa 11. IX. 1929 č. 58.792/II profesora Jozefa Sasinka zat. správou maď. pobočiek tunajšieho ústavu od 1. IX. 1929.

Výnosom MŠO zo dňa 3. IX. 1929 int. ref. MŠO zo dňa 13. IX. 1929 č. 58.654/II ustanovená bola na základe § 70 zákona číslo 103 Maria Ježková—Koubová, zat. profesorka tunajšieho ústavu, profesorkou na mieste systemizovanom pre st. ústavu učiteľské s právnou platnosťou od 21. V. 1929 a ponechaná bola až do ďalšieho opatrenia na dosavádznom pôsobíšti.

MŠO udelilo výnosom zo dňa 31. VIII. 1929 č. 104.880/29-II (int. ref. MŠO zo dňa 21. IX. 1929 č. 59.001/II) úplnú zdravotnú dovolenú až do 30. XI. 1929 cvičnej učiteľke Marii Braunovej.

MŠO svolilo výnosom zo dňa 10. IX. 1929 č. 109.605/1929-II. (int. ref. MŠO zo dňa 23. IX. 1929 č. 59.689-II), aby riadna chovanka I. roč. r. kat. ústavu učiteľského v Trnave Anna Gágorová prijatá bola ako nadpočetná do I. roč. tunajšieho ústavu.

Oslava svätováclavského milenia konaná bola pre všetky ročníky spoločne 27. IX. 1929 v ostatnej hodine vyučovania. Program a spevy obstarali žiaci.

Pán prezident republiky menoval rozhodnutím zo dňa 16. VII. 1929 profesora Dr. Ottu Haluzického riaditeľom st. ústavu učiteľského v II. st. funkčného sl. (min. rada zo dňa 8. VII. číslo 11.761/1929). MŠO určilo mu výnosom zo dňa 26. VII. 1929 číslo 94.609/II-29, (int. ref. MŠO zo dňa 21. IX. 1929 č. 59.004/II), za trvalé pôsobíšte st. ústav učiteľský v Modre.

Domáca oslava 28. októbra 1929 konala sa 26. X. 1929. Bohatý program prednáškový, recitačný a spevný vyplnili žiaci za vedenia profesorov.

Referát MŠO poveril výnosom zo dňa 14. X. 1929 č. 57.844-II. supl. profesorku pri st. dievč. ref. reál. gymnázium v Bratislave Emiliu Pokovú výpomocným vyučovaním dievč. telocviku na škol. rok 1929/30.

Referát MŠO poveril profesora st. reál. gymnázia Jána Procházku výnosom zo dňa 14. X. 1929 číslo 57.845-II na škol. rok 1929/30 výpomocným vyučovaním telocviku na tunajšom ústave.

Prednášky o ľudovýchove a knihovníctve konaly sa podľa min. výnosu zo dňa 25. X. 1929 č. 139847, (int. ref. MŠO zo dňa 6. XI. 1929 č. 72808/III); pre žiakov IV. roč. vo dňoch 14. a 15. listopadu 1929. Prednášali Dr. Fr. Kraus, inštruktor knihovníctva, o knihovníctve a vrch. škol. radca Karol Jelínek o ľudovýchove.

Referát MŠO ustanovil výnosom zo dňa 14. X. 1929 číslo 57.846-II. MUDra Metoda Mikulu na I. polrok škol. roku 1929-30 výpomocným učiteľom zdravotvedy.

MŠO svolilo výnosom zo dňa 23. X. 1929 č. 136.065/29-II, (int. ref. MŠO zo dňa 13. XI. 1929 č. 73.539/II), aby bolo v škol. roku 1929/30 na tunajšom ústave vyučované týmto nepovinným predmetom:

1. hre na klavír, v 4 oddel., 2. ručným výchovným prácam v 3 oddeleniach, 3. prakt. cvičeniam prírodopisným pre I. a II. roč., celkom v 4 striedavých oddeleniach po 1. hod. týždne. Okrem toho ženským ručným prácam v ročníkoch vo 2 oddeleniach.

MŠO svolilo výnosom zo dňa 8. X. 1929 č. 126684/29-II (int. ref. MŠO zo dňa 22. X. 1929 č. 69.540-II), aby sa v škol. roku 1929/30 vyučovalo náboženstvu československej cirkve v oddeleniach kombinovaných z žiactva bratislavských stredných škôl a ústavu učiteľského a aby sa vyučovalo v reálke. Vyučovaním vo 2 oddeleniach po 2 hod. týždne poverený bol gener. vikár Rudolf Biringer ako výpomocný učiteľ.

Okresný výbor vo Zvolene udelil Pavlu Klimovi, žiakovi II. roč., na škol. rok 1929/1930 výnosom zo dňa 4. X. 1929 č. 199/11218-1929 studijnú podporu Kč 300.

Referát MŠO svolil výnosom zo dňa 16. XI. 1929 č. 74623/II, aby Maria Baltusová, chovanka III. roč. súkromého ústavu učiteľského v Prahe II., bola prijatá na škol. rok 1929/30 medzi rokmi do III. roč. tunajšieho ústavu.

MŠO svolilo výnosom zo dňa 2. XI. 1929 č. 141.151/29-II, (int. ref. MŠO zo dňa 20. XI. 1929 č. 75.085/II), aby v škol. roku 1929/30 vyučovalo sa na tunajšom ústave: 1. rím. kat. náboženstvu po ročníkoch a na cvičnej škole v 3 oddeleniach po 2 hod. týždenne, 2. náboženstvu ev. a. v. v ročníkoch v 1 oddelení a na cvičnej škole tiež v 1 oddelení v 2 hodinách týžd. výpomoc. učiteľom Juliusom Adamišom 3. hre na husle v I. roč. v 2 oddeleniach po 2 hod. týžd. 4. ženským ručným prácam na cvičnej škole vo 2 oddeleniach po 3 hod. týžd. výp. učiteľkou Mariou Baltusovou.

MŠO udelilo výnosom zo dňa 21. X. 1929 č. 121.930-VIII., (int. ref. MŠO zo dňa 9. XI. 1929 č. 72.641-II), Olge Mičátkovej, žiačke III. roč., na škol. rok 1929/1930 stipendium mesač. Kč 850.—.

V deň československo-jugoslavskej vzájomnosti 1. prosince 1929 vzpomenuť bolo sviatku kráľovstva Jugoslávie spoločnou prednáškou prof. Františky Vlčkovej.

Referát MŠO ustanovil výnosom zo dňa 28. XI. 1929 č. 76.727-II na základe výnosu MŠO zo dňa 23. X. 1929 č. 136.565/29-

II na škol. rok 1929/30 Mariu Baltusovú, učiteľku pri št. nem. obč. dievč. škole v Bratislave, výpomocnou učiteľkou ženských ručných prác pre 4 hod. týžd. v ročníkoch a 5 hod. na cvičnej škole.

Referát MŠO ustanovil na základe výnosu MŠO zo dňa 2. XI. 1929 č. 141.151/II. 29 výnosom zo dňa 23. XI. 1929 č. 76.828/II. Juliusa Adamiša, ev. farára, na škol. rok 1929/1930 výpomocným učiteľom ev. náboženstva.

Ústav podrobený bol vlád. radcom, z. inspektorom Ferd. Píseckým inspekcii dňa 21. prosinca 1929.

Krajinský úrad udelil Anne Gágorovej, žiačke I. roč., studijné stipendium na škol. rok 1929/30 obnosom Kč 750.— (3. XII. 1929. č. 207.131/29).

Socialna stredoškolská pečlivosť pre Slovensko udelila 21. I. 1930 č. 29. Pavlu Klimovi, žiakovi II. roč., na rok 1929/1930 podporu Kč 200.—

MŠO predĺžilo zdravotnú dovolenú cvič. učiteľke Marii Braunovej výnosom zo dňa 20. I. 1930 č. 3498/30-II. (int. ref. MŠO zo dňa 3. II. 1930 č. 5679/II), až do 31. III. 1930.

Podľa prípisu biskupa záp. dištriktu ev. a. v., cirkve na Slovensku zo dňa 8. II. 1930 č. 1216 poverený bol na škol. rok 1929/30 dozorom nad výučbou ev. a. v. náboženstvu Julius Adamiš, ev. farár v Bratislave, (ref., MŠO zo dňa 21. II. 1930 č. 10.672. II.).

Referát MŠO ustanovil pre škol. rok 1929/1930 na základe výnosu MŠO zo dňa 28. XII. 1929 č. 171.348/II-29 výnosom zo dňa 24. I. 1930 č. 3112/II. Konstantina Hudeca, rím. kat. kaplána, výpom. učiteľom r. k. náboženstva na cvičnej škole pre 6 hod. týždenných.

Desiateho výročia ústavy našej republiky vzpomenuté bolo 28. února 1930 spoločnou prednáškou profesorky Františky Vlčkovej.

Podľa výnosu ref. MŠO zo dňa 27. II. 1930 č. 13777/I. menovaný bol cvičný učiteľ František Musil výnosom MŠO zo dňa 24. II. 1930 č. 27.514/30-I. členom pracovnej komisie pre úpravu učebných osnôv ľudových škol.

Podľa výnosu referátu MŠO zo dňa 21. II. 1930 č. 10.654-II. povolilo MŠO výnosom zo dňa 30. I. 1930 č. 10.837/30-II. mimoriadnu dotáciu Kč 5000.— na doplnky knižnice profesorskej a zbierky dejepisnej.

Podľa výnosu referátu MŠO zo dňa 25. II. 1930 č. 10.535 svolilo MŠO výnosom zo dňa 31. I. 1930 č. 11.446/II-30, aby bol v škol. roku 1929/1930 pri tunajšom ústave usporiadaný pre chovancov IV. ročníka osemhodinový kurz o výchove detí hluchonemých riadením Juliusa Valentoviča, učiteľa školy pre hluchonemých v Bratislave.

Osemdesiate narodeniny pána prezidenta T. G. Masaryka oslavené boli domácou slávnosťou, poriadanou 7. brežňa 1930. Program slávnosti:

1. B. Smetana: Věno (slávn. sbor). 2. Masaryk a študenstvo, prednáška Jána Fraňu, III. roč. 3. Pursch: Prezidentovi (smiešaný sbor). 4. Smrek: Prezidentovi, recitácia Zl. Kompišovej, III. roč. 5. Ant. Dvořák: Moravské dvojzpěvy (ženský sbor). 6. Kubíček: Kytička panu prezidentovi (sborová recitácia 4. cvičnej triedy). 7. Ant. Dvořák: Valčík A-Dur (Klavír Vilma Skotnická I. roč.). 8. Šrobár: Hovory s T. G. Masarykom (predčítal K. Pyšný, I. roč.). 9. „Bože môj, otče môj!“ (smieš. sbor. II. roč.). 10. Schneider Trnavský: Slov. hymna, smieš. sbor. Štátne hymny.

Všetkým žiakom aj detom cvič. školy dostalo sa zdarma po jednom ex. jubilejného obrázkového albumu zo života pána prezidenta.

Stredoškolská sociálna pečlivosť pre Slovensko udelila dňom 2. IV. 1930 podpory na škol. rok 1929/30 týmto žiakom Vojtechu Valkárovi, II. roč., Kč 400, Jánu Matejkovičovi, žiakovi II. roč., Kč 200.—, Paylu Bohunskému, žiakovi II. roč., Kč 200, Štef. Benkovskému, žiakovi II. roč., Kč 150, Jozefu Seleckému, žiakovi III. roč., Kč 400, Terezii Jánčovej abit. ext. Kč 400.

MŠO udelilo výnosom zo dňa 27. III. 1930 č. 41.964/II-30 (int. ref. MŠO zo dňa 8. IV. 1930 č. 23.807/II-30), Marii Braunovej cvičnej učiteľke, ďalšiu zdravotnú dovolenú.

Ústne zkúšky učiteľskej dospelosti v škol. roku 1929/30 stanovené boli výnosom referátu MŠO zo dňa 19. IV. 1930 č. 27.568/II. na 10. až 14. červň 1930 za predsedníctva vládneho radcu p. zem. inspektora Ferdinanda Píseckého.

Pamiatke generála Milana Rastislava Štefanika venovaná bola 3. mája 1930 pietná vzpomienka v ostatnej hodine vyučovania domácou slávnosťou, ktorej program vypnili sami žiaci.

Deti cvičnej školy boli 8. V. 1930 očkované proti difterii.

Rumunsko-československej vzájomnosti spomenuté bolo 10. mája 1930 v jednej hodine vyučovania a vysvetlený bol žiactvu význam tohoto dňa.

MŠO povolilo podľa výnosu referátu MŠO zo dňa 30. IV. 1930 č. 28.612-II. výnosom zo dňa 9. IV. 1930 č. 51.496-II-30. mim. dotáciu na zariadenie cvičnej školy v obnose Kč 8189.

V dňoch 15. a 16. mája konaly sa pri ústave externé zkúšky spôsobilosti za opatrovatelku. Zkúšku skladalo 11 kandidátok, z ktorých 4 nostrifikovali maď. diplom. Jedna externistka uznaná bola spôsobilá s vyznamenaním, ostatné spôsobilými.

Cvičná učiteľka Maria Braunová bola preložená na dočasný odpočinok dňom 30. červňa 1930 výnosom MŠO zo dňa 28. V. 1930 č. 72.361-II-30.

V dňoch 10.—13. červňa 1930 konaly sa ústne zkúšky učiteľskej dospelosti za predsedníctva vl. radcu Ferdinanda Píseckého, zem. šk. inspektora.

Školský rok 1929/30 bol zakončený dňa 28. červňa 1930.

Prijímacie zkúšky do I. roč. boly vykonané dňa 30. červňa 1930.

Zkúšky dospelosti:

Ústne zkúšky dospelosti v škol. roku 1928/1929 konané boly v dňoch 24, 25. a 26. červňa 1929 za predsedníctva p. Václava Šiosara, riaditeľa št. ústavu učiteľského v Sp. Novej Vsi.

Ku zkúške sa pôvodne prihlásilo:

riadnych žiakov 16, abiturientov exter. podľa § 16. org. stat. 12, abiturientov ext. 10, externistov 2, k nostrifikácii zkúšky dospelosti 3, spolu 43.

Pri predbežných zkúškach odstúpili abit. ext. 3, externista 1. nedostavili sa k predb. zkúškam abit. ext. 3, ext. 1.

Ku zkúške dospelosti neboli pripustení z riadnych žiakov: reprobovaný na konci roku 1, reparáty 2. Spolu 11.

Ústnu zkúšku pred prázdninami podstúpili:

verejní žiaci 13, abit. ext. podľa § 16. org. stat. 12, abit. ext. 4, nostrif. 3, spolu 32.

Výsledok zkúšky pred prázdninami:

Dospeli s vyznamenaním:

verejní žiaci 2,

dospeli: verejní žiaci 9, abit. ext. § 16. org. st. 11, abit. ext. O, opravná zkúška po prázdninách povolená:

verejní žiaci 1, abit. ext. 2,

reprobovaní: verejní žiaci 1, abit. ext. podľa § 16. org. st. 1, abit. ext. 2,

odstúpili behom zkúšky: nostrif. 3.

Výsledok zkúšky po prázdninách:

Dospeli: verejný žiak 1, abit. ext. 2,

reprobovaní: verejní žiaci 2.

Celkový výsledok zkúšok dospelosti v škol. roku 1928/29:

Dospeli s vyznamenaním: verejní žiaci 2, spolu 2,

dospeli: verejní žiaci 10, abit. ext. podľa § 16. org. st. 11, abit. ext. 2, spolu 23,

reprobovaní: verejní žiaci 3, abit. ext. podľa § 16. 1, abit. ext. 2, spolu 6,
odstúpili: verejní žiaci 0, abit. ext. podľa § 16. 0, abit. ext. 3, ext. 1, nostrif. 2, spolu 6,
neboli pripustení: verejní žiaci: 1, spolu 1,
nedostavili sa: verejní žiaci 0, abit. ext. podľa § 16. 0, abit. ext. 3, ext. 1, nostrif. 1, spolu 5. Úhrnom: 43.

Soznam aprobovaných abiturientov:

a) verejní žiaci: Emilia Dudíková, Elena Holubová, Štefan Chlebík, Tomáš Janáči, Maria Macháčková s vyznamenaním, Maria Malošíková, Jozef Mazour s vyznamenaním, Elena Munková, Katarina Paučírová, Františka Prajzová, Bernardina Vaňková, Karolína Verničová.

b) abiturienti externisti: Jozef Burian, Maria Houserová, Helena Klofáčová, Valter Krchňák, Anna Musilová, Ján Plšek, Antonín Polkorný, Maria Příbylová, Zdenka Příbylová, František Růžička, Irena Saňová, Maria Vojdová, Margita Matulayová.

Telesný výcvik:

Telocviku vyučovalo sa v telocvični ústavu vo dvoch chlapčenských a troch dievčenských oddeleniach. Za priaznivého počasia cvičilo sa na veľkom dvore, ktorý slúžil tiež za ihrisko, najmä pre wolleyball. Telocvične užívala tiež cvičná škola podľa rozvrhu hodín.

II. UČITELSKÝ SBOR.

A) Z m e n y.

a) Zo sboru koncom roku 1928/1929 vystúpili:

Dr. Otto Haluzický, ktorý bol menovaný riaditeľom čl. št. ústavu učiteľského v Modre výnosom MŠO zo dňa 26. VII. 1929 č. 94.609/II-29, (int. ref., zo dňa 21. IX. 1929 č. 59.004/II.

Ladislav Rapoš, cvičný učiteľ, ktorý bol určený st. ľudovej škole vo Zvolene výnosom referátu MŠO zo dňa 28. VIII. 1929, č. 39.658/I.

Karol Šmoranec, prof. § 70 PZ, ustanovený výnosom referátu MŠO zo dňa 28. VIII. 1929, č. 54.646/II. na st. reál. gymnázium v Bratislave.

Vlastimil Truhelka, zat. profesor, ustanovený výnosom referátu MŠO zo dňa 28. VIII. 1929, č. 54.581-II na št. učiteľský ústav v Modre.

b) Do sboru vstúpili:

Augustin Deršák, profesor, ktorému určilo MŠO výnosom zo dňa 7. V. 1929, č. 52.544/29-II, int. ref. MŠO zo dňa 1. VI. 1929, č. 32.502/II, tunajší ústav za trvalé pôsobíšte.

Anton Krátký, profesor, ktorému určilo MŠO výnosom zo dňa 29. IV. 1929, č. 51.092 29-II, (int. MŠO zo dňa 28. V. 1929, č. 29.623), tunajší ústav za úradné pôsobíšte.

Anton Mynár, odborný učiteľ, ktorý bol výnosom referátu MŠO zo dňa 2. IX. 1929, č. 54.926-II, ustanovený supl. cvičným učiteľom pri tunajšom ústave.

Františka Vlčková, profesorka, ktorej určilo MŠO výnosom zo dňa 27. VI. 1929, č. 74.346/29-II, int. ref. MŠO zo dňa 17. VII. 1929, č. 43.797/II, tunajší ústav za trvalé pôsobíšte.

V ý p o m o c n í u č i t e l i a :

Julius Adamiš, ev. farár, ustanovený výnosom ref. MŠO zo dňa 23. XI. 1929, 76828/II, na základe výnosu MŠO zo dňa 2. XI. 1929, č. 141151/II-29, pre evanj. náboženstvo v ročníkoch a na cvičnej škole.

Maria Baltusová, učiteľka pri nem. d. obč. škole, ustanovená výnosom referátu, MŠO zo dňa 28. XI. 1929, č. 76.727-II, na základe výnosu MŠO zo dňa 23. X. 1929, č. 136.565/29-II, pre ženskú ručnú prácu v ročníkoch aj na cvičnej škole.

Konstantin Hudec, r. k. kaplán, ustanovený výnosom referátu MŠO zo dňa 24. I. 1930, č. 3112/II, na základe výnosu

MŠO zo dňa 28. XII. 1929, č. 171.348/II-29 pre kat. náboženstvo na cvičnej škole.

MUDr Metod Mikula, asistent detskej kliniky, ustanovený výnosom referátu MŠO zo dňa 14. X. 1929, č. 57.846-II, pre hygienu prvého polroka.

Emília Poková, supl. prof. d. ref. reál. gymnázia, ustanovená výnosom referátu MŠO zo dňa 14. X. 1929, č. 57.844-II pre dievčenský telocvik v ročníkoch.

Ján Procházka, profesor reál. gymnázia, ustanovený výnosom referátu MŠO zo dňa 14. X. 1929, č. 57.845-II, pre chlapčenský telocvik v ročníkoch.

B) Členovia učiteľského sboru na konci škol. roku 1929/1930:

1. Otakar Šimák, riaditeľ, vyučoval F II, III, IV., spolu 8 hod., prax 2 hod.
2. Václav Blatto, profesor, vyučoval Pg II., III., IV., P I. II., III., IV., Ch I., Hospod. III., príř. prakt. nepov. I./II., spolu 18 hod., správca sbierky prírodopisnej, sbierky hospodárskej, triedny II. roč.
3. Maria Braunová, cvič. učiteľka, mala zdravotnú úplnú dovolenú.
4. Augustin Deršák, profesor, Sp. I, II., III., IV., H I., II. III., IV., Kl. I., II., Org., III., IV., Kl. nepov. I. II. spolu 25 hod. a 6 nepov., správca sbierok hudobných.
5. Ján Dušek, cvičný učiteľ, triedny 2. cv. tr., vyučoval 21 hod., prax 2 hod. správca sbierky výročných zpráv, spolu 23 hodiny.
6. Maria Ježková-Koubová, profesorka, vyučovala Čsl. II. III., IV., 18 hod., s opravami 21 hod., správkyňa žiak knižnice, triedna IV. roč., spolu 23 hodiny.
7. Anton Krátký, profesor, vyučoval M I., II., K I., II., III., IV., Kras I., nepov. výchov. rukod. práce II., IV., spolu 21 hod., správca sbierok kresliarských a rukod. prác, triedny I. roč.
8. Maria Matějová, cvičná učiteľka, triedna 4. cv. tr., vyučovala 22 hod., prax 2 hod., spolu 24 hod.
9. František Musil, cvičný učiteľ, triedny 1. cv. triedy, vyučoval na cv. šk. 1. tr. 18 hod., 4 tr. 2 hod., elem. met. III. roč. 0-2 hod., spolu 20-22 hod., prax 2 hod., spolu 22-24 hod., správca sbierok cv. kabinetu.
10. Anton Mynář, supl. cv. učiteľ, triedny 3. cv. tr., vyučoval v 3. cv. tr. 22 hod., v 4. cv. tr. 1 hod., spolu 23 hod., prax 2 hod., spolu 25 hod.

11. Jozef Pok, profesor, vyučoval M III., IV., N I., II., III., IV. D I., Z II., s opravami 20 hod., správca zbierok geometrických a fyzikálnych, triedny III. roč., spolu 21 hod.
12. Jozef Sasinek, profesor, vyučoval Nb I., II., III., IV., spolu 8 hod. Správca maď. pobočiek.
13. Františka Vlčková, profesorka, vyučovala Čsl. I., D II., III., IV., Z I., III., IV., s opravami 21 hod., správkyňa knižnice profesorskej, zbierok zemepisných a dejepisných, spolu 21 hod.

V ý p o m o c n í u č i t e l i a :

1. Julius Adamiš, ev. farár, vyučoval Nb v ročníkoch v 1 oddelení, na cv. škole tiež v 1. oddel. m spolu 4 hod.
2. Maria Baltusová, učiteľka nem. st. o. mešt. školy, vyučovala v ročníkoch vo 2 oddel. 4 hod., na cv. škole 2 oddel. 5 hod., spolu 9 hod. Správkyňa zbierok ženských ručných prác.
3. Konstantin Hudec, r. k. kaplán, vyučoval Nb na cvičnej škole v 3 oddel., spolu 6 hod.
4. Metod Mikula, asistent detskej kliniky, vyučoval zdravotvede v II. roč. v 1. polroku, spolu 0/2 hod.
5. Emilia Poková, supl. profesorka st. d. ref. reál. gymnázia, vyučovala dievč. telocviky v ročníkoch v 3 oddiel., spolu 6 hod.
6. Ján Procházka, profesor st. reál. gymnázia, vyučoval v ročníkoch chapč. telocviky v 2 oddel. spolu 4 hod.

S r i a d e n c i :

Karel Kouřimský, def. školník,
 Ján Hindický, výp. sriadeneč,
 Helena Kalenská, myčka.

III. ŠTATISTICKÝ VÝKAZ ŽIACTVA

za školský rok 1929—1930.

	v ročníku					vo cvičnej triede				
	I.	II.	III.	IV.	celkom	I.	II.	III.	IV.	celkom
<i>I. Počet:</i>										
Koncom šk. r. 1928/29	28	22	25	16	91	25	29	31	28	113
Počiatkom šk. r. 1929/1930	41	28	21	28	118	24	27	27	31	109
Behom roku vstúpili	1	—	1	—	2	2	2	1	3	8
Celkom teda prijatých	42	28	22	28	120	26	29	28	34	117
Z nich tunajších, ktorí postup.	—	25	21	25	71	26	29	28	34	117
Z nich tunajších, ktorí opakujú	2	1	—	2	5	—	—	—	—	—
z iných ústavov postupuj.	—	2	1	1	4	—	—	—	—	—
po prij. zkúске prijatých	40	—	—	—	40	—	—	—	—	—
Celkom	42	28	22	28	120	26	29	28	34	117
v škol. roku vystúpilo	4	1	—	—	5	—	—	1	—	1
na konci škol. r. bolo	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>II. Rodisko:</i>										
Miesto ústavu	1	1	—	1	3	16	15	10	7	48
Slovensko	27	18	16	21	82	6	3	6	7	22
Čechy	2	2	3	3	10	3	9	9	11	32
Morava	3	2	1	1	7	1	2	1	7	11
Sliezske	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Cudzina	4	3	2	2	11	—	—	1	2	3
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>III. Bydlisko:</i>										
V mieste u rodičov	5	5	3	4	17	26	29	27	34	116
v mieste u zodp. dozorcov	5	2	—	3	12	—	—	—	—	—
v internátoch	19	10	17	18	64	—	—	—	—	—
dochádzajú a dojíždajú	9	10	2	1	22	—	—	—	—	—
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>IV. Štátna príslušnosť:</i>										
Čs. republika	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>V. Materinská reč:</i>										
Československá	36	27	20	27	110	26	29	26	34	115
nemecká	2	—	2	—	4	—	—	—	—	—
maďarská	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
iná	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>VI. Náboženstvo:</i>										
r. katol.	30	22	14	22	88	16	21	18	22	77
pravoslavné	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4
ev. aug.	7	2	7	6	22	6	3	3	5	17
izraelské	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1
československé	1	2	1	—	4	1	1	3	2	7
česko-bratrské	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
bez vyznania	—	—	—	—	—	1	1	1	5	8
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116

	v r o č n í k u					vo člvičnej triede				
	I.	II.	III.	IV.	cel·om	I.	II.	III.	IV.	celkom
<i>VII. Vek:</i>										
Narod. 1902	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
1907	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
1908	—	1	—	2	3	—	—	—	—	—
1909	—	2	2	2	6	—	—	—	—	—
1910	—	1	4	7	12	—	—	—	—	—
1911	2	3	6	13	24	—	—	—	—	—
1912	4	9	9	2	24	—	—	—	—	—
1913	10	11	1	—	22	—	—	—	—	—
1914	18	—	—	—	18	—	—	—	—	—
1915	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—
1918	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
1919	—	—	—	—	—	—	—	—	11	11
1920	—	—	—	—	—	—	—	3	22	25
1921	—	—	—	—	—	—	4	24	—	28
1922	—	—	—	—	—	2	25	—	—	27
1923	—	—	—	—	—	24	—	—	—	24
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>VIII. Nepovinné predmety:</i>										
Jazyk nemecký (rel. pov.)	38	27	22	28	115	—	—	—	—	—
Prakt. cvič. prírodopisné	27	18	—	—	45	—	—	—	—	—
Klavír (dievčence)	24	13	—	—	37	—	—	—	—	—
Rukodielne práce	—	—	22	21	43	—	—	—	—	—
Organ	—	—	3	3	5	—	—	—	—	—
Celkom	89	58	47	49	243	—	—	—	—	—
<i>IX. Poplatky internátne.</i>										
Celý platili (308 kčs)	18	4	2	8	32	—	—	—	—	—
³ / ₄ platili (231 kčs)	—	—	5	2	7	—	—	—	—	—
¹ / ₂ platili (154 kčs)	—	—	1	3	4	—	—	—	—	—
¹ / ₄ platili (77 kčs)	—	1	3	1	5	—	—	—	—	—
Celkom	18	5	11	14	48	—	—	—	—	—
Školné cvič. škol. (10.8) platili	—	—	—	—	—	26	29	27	34	116
<i>X. Klasifikácia.</i>										
a) dodat. ku škol. r. 1928/1929	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
opravnú zkušku mali	1	—	2	2	5	—	—	—	—	—
obstáli	1	—	2	2	5	—	—	—	—	—
dodat. zkušku mali	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—
neobstáli (nedostavili sa)	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—
Sú teda spôsob. s vyzn.	9	7	7	3	26	—	—	—	—	—
spôsobili	16	14	18	12	60	25	28	31	28	112
nespôsobili	3	1	—	1	5	—	—	—	—	—
neklasifikovaní	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Celkom	28	22	25	16	91	25	29	31	28	113
b) koncom škol. r. 1929/1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
boli spôsob. s vyzn.	7	7	9	4	27	—	—	—	—	—
spôsobili	26	15	12	18	71	26	29	27	34	116
nespôsobili	1	—	—	2	3	—	—	—	—	—

	v r o č n í k u					v o č i v ň e j d i e l n e				
	I	II	III	IV	celkom	I	II	III	IV	celkom
opravné zkúšky neklasifikovaní	3	4	1	4	12	—	—	—	—	—
	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
Počet Slovákov	32	23	17	24	96	13	8	5	12	38
Počet Čechov	6	4	5	4	19	13	21	22	22	78
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116
<i>Zamestnanie rodičov:</i>										
Obchodníci a živnostníci:	10	7	4	4	25	1	2	1	1	5
Roľníci,	4	2	7	9	22	—	—	—	—	—
úradníci, učiteľovia, advokati du- chovní, lekári atď.	15	4	2	4	25	2	19	18	27	86
Vojaci	2	—	—	2	4	1	4	7	2	14
Sriadenci, robotníci	3	15	7	5	28	2	4	—	2	8
Súkromníci	4	1	2	4	11	—	—	1	2	3
Celkom	38	27	22	28	115	26	29	27	34	116

IV. PODPORY.

1. Stipendia.

M š a n o : Mičátková Olga, III. roč. 8500.— Kčs.

Krajinského úradu v Bratislave:

Gágorová Anna, I. roč. 750.— Kčs,

Bayerová Ida, II. roč. 750.— Kčs,

Bohunský Pavel, II. roč. 750.— Kčs,

Klímó Pavel, II. roč. 1500.— Kčs,

Kučerová Františka, II. roč. 750.— Kčs,

Matejkovič Ján, II. roč. 750.— Kčs,

Strážencová Margita, III. roč. 750.— Kčs,

Benešová Irena, IV. roč. 750.— Kčs,

Krč — Turba Ján, IV. roč. 500.— Kčs.

2. Studijné podpory:

Stredoškolskej sociálnej pečlivosti pre Slovensko:

Benkovský Štefan, II. roč. 150.— Kčs,

Bohunský Pavel, II. roč. 200.— Kčs,

Klímó Pavel, II. roč. 200.— Kčs,

Matejkovič Ján, II. roč. 200.— Kčs,

Valkár Vojtech, II. roč. 400.— Kčs,

Selecký Jozef, III. roč. 400.— Kčs,

Jančová Terezia, abit. ext. 400.— Kčs.

Okresného úradu vo Zvolene:

Klímó Pavel, II. roč. 300.— Kčs.

Živeny vo Zvoleně:

Klimo Pavel, II. roč. 500.— Kčs.

Oslobodenie od internátnych poplatkov v škol. roku 1929/30.

1. v internáte ústavnom:

(mesačný poplatok Kčs 308.—)

II. roč. 1 chovanka oslobodená od $\frac{1}{4}$.

III. roč. 3 chovanky oslobodené od $\frac{1}{4}$, 1 chov. od $\frac{2}{4}$, 5 chov. od $\frac{1}{4}$.

IV. roč. 1 chovanka oslobodená od $\frac{1}{4}$, 3 chov. od $\frac{2}{4}$, 2 chov. od $\frac{1}{4}$.

2. V internáte stredoškolskom:

(Mesačný poplatok Kčs 340.—).

II. roč. 2 chovanci oslobodení od celého poplatku, 1 chov. od $\frac{1}{4}$.

III. roč. 5 chovancov oslobodených od $\frac{1}{4}$.

IV. roč. 1 chovanec oslobodený od $\frac{1}{4}$.

3. V sirotnici Ochrany P. Marie:

IV. roč. 1 chovanec bezplatne vydržíavaný.

V. STAV SBIEROK UČEBNÝCH POMÓCOK V ŠK. R. 1929/30

S b i e r k a	Správca	Stav na konci šk. roku 1928/29 inv. čís., kusov	Stav na konci šk. r. 1929/30 inv. čís., kusov
1. Knihovňa profes,	F. Vlčková	č. 1158, sv. 2308	č. 1271 sv. 2432
2. Knihovňa žiakov.	M. Ježková	č. 925, sv. 926	č. 956 sv. 957
3. Dejepis	F. Vlčková	č. 92 k 90	č. 99 k. 97
4. Zemepis	F. Vlčková	č. 101 k. 509	č. 107 k. 513
5. Prírodopis	V. Blatto	č. 1243, k. 1698	č. 1248 k. 1703
6. Geometria	J. Pok	č. 32 k. 79	č. 32 k. 79
7. Fyzika, chemia	J. Pok	č. 687 k. 1165	č. 706 k. 1193
8. Kreslenie	A. Krátký	č. 96 k. 417	č. 106 k. 431
9. Hudba	A. Derňák	č. 82 k. 413	č. 85 k. 438
10. Telocvik	J. Procházka	č. 54 k. 275	č. 54 k. 275
11. Hry	J. Procházka	č. 10 k. 52	č. 10 k. 52
12. Žen. ruč. práce	M. Baltusová	č. 14 k. 155	č. 14 k. 155
13. Rukod.l. práce	A. Krátký	č. 40 k. 154	č. 41 k. 156
14. Cvič. kabinet	F. Musil	č. 434 k. 508	č. 438 k. 512
15. Hospodárstvo	V. Blatto	č. 40 k. 122	č. 40 k. 122

VI. VYCHÁDZKY ŽIACTVA.

Vychádzky cvičnej školy:

I. Trieda:

Účel: Naukový a telesne výchovný. — Sprievodca: E. Musil.

13. III. Zverinec.
3. III. Kováč.
17. III. Petržalka (kvetiny).
20. III. Petržalka (Park).
24. III. Zimný prístav (Nerasty).
26. III. Petržalka (Akvarium).
10. IV. Tržnica (Hydina).
16. IV. Verekná (hospodárstvo),
Les v Karpatoch.
Svätý Jur (Lúky, les, voda).

II. trieda:

Účel: Prvouka a telesná výchova. — Sprievodca: J. Dušek.

11. XI. Zimný prístav.
28. II. Cintorín
24. III. Zahradnícka ul.
24. IV. Krížová ul. (sev. časť mesta).
12. V. Hradská do Feriby.
23. VI. Kolonia Dornkappel
26. VI. Horský park, Kalvária

III. trieda:

Účel: Výchova vlastivedná: Sprievodca: A. Mynár

13. XI. Zverinec Kludský.
29. III. Akvarium-Petržalka.
25. IV. Horský park (Svetové str. jar. kvety).
5. IV. Park v Petržalke (Jarné kvety).
23. V. Park v Petržalke (Úprava kvetinových záhonkov).
23. VI. Malé Karpaty.
26. VI. Zemedelské muzeum.

IV. trieda:

Účel: Výchova vlastivedná a zdravotvedná. — Sprievodca:

M. Matějovská.

8. X. Bratislavské vinice — Jaseň v prírode.
4. XI. Dušičky — cintorín.

- 13. XI. Zverinec Kludský
- 28. XI. Mestské muzeum
- 12. XII. Orthoped. klinika.
- 19. XII. Vianočný strom mesta Bratislavy.
- 26. III. Karpatské vinice — Jaro v prírode.
- 24. IV. Horský park — jarné kvety.
- 19. VI. Malé Karpáty.
- 24. VI. Zemedelské muzeum.

I. ročník.

- 3. V. 1930. Petržalka botanická, prof. Blatto.
- 9. V. 1930. Slávičie údolie botanická, prof. Blatto.
- 23. VI. 1930. Modra, Harmonia, Panský dom, obec. vzdelávacia, prof. Krátký.

II. ročník.

- 6. III. 1930. Staré bratisl. kostoly, kultúrne histor. prof. Vlčková.
- 30. IV. 1930. Horský park prírodopisná, prof. Blatto.
- 3. V. 1930. Petržalka, prírodopisná, prof. Blatto.
- 7. V. 1930. Karlova Ves, prírodopisná, prof. Blatto.
- 16. V. 1930. Výstava čínskeho umenia umel. vých. prof. Krátký.
- 23. VI. 1930. Devín, Koliba, obec. vzdelávacia, prof. Vlčková.

III. ročník.

- 15. X. 1929. Výstava lit. pamiatok Bratislavy lit. poučná prof. Ježková.
- 14. I. 1930. 3. št. ľud. škola v Bratislave hospitácia cvič. učít. Musil a Mynář.
- 10. IV. 1930. Výstava Slov. umelcov, umel. výchov. prof. Krátký.
- 29. IV. 1930. Št. ľud. škola Tehelné pole, hospitácia cvič. učít. Musil.
- 13. V. 1930. Ľud. školy v Lábu, hospitácia, cvič. učít. Musil.
- 23. VI. 1930. Limbach, Malé Karpaty, Pezinok obec. vzdelávacia prof. Pok.

IV. ročník.

- 15. X. 1929. Výstava lit. pamiatok Bratislavy, lit. poučná prof. Ježková.
- 24. II. 1930. Kamzík, čtení mapy a orientácia, prof. Vlčková.

VII. KONTROLOVANÁ ČETBA Z ČESKOSLOVENČINY.

Školná četba.

- I. roč. K. J. Erben: „Kytice”.
J. Kalinčák: „Svätý Duch”.
- II. roč. Andrej Sládkovič: Detvan.
Sv. Čech: Ve stínu lípy.
- III. roč. Hviezdoslav: Hájnikova žena.
Neruda: Ballady a romance.
- IV. roč. Krasko: Nox et solitudo.
Neruda: Prosté motivy.

Domáca četba.

- I. roč. B. Němcová: „Babička”.
M. Kukučín: „Neprebudený”.
F. L. Čelakovský: „Ohlasy písní ruských”.
J. M. Hurban: „Olejkár”.
Andersen: „Pohádky”.
- II. roč. J. Botto: Smrt Jánošíkova.
S. Chalúpka: Spevy.
J. Král: Ballady a piesne.
A. Jirásek: Bratrstvo.
S. H. Vajanský: Herodes.
M. Kukučín: Mladé letá.
I. S. Turgeňev: Lovcovy zápisky.
- III. roč. K. H. Máchá: Máj,
J. A. Komenský: Labyrint sveta.
A. Jirásek: Věk.
M. Kukučín: Dom v stráni.
Sv. Hurban: Olejkár.
Mrštít: Maryša.
Jégé: Adam Šangala.
Puškin: Evžen Oněgin.
- IV. roč. Výber z novej lyriky slovenskej.
Výberi: Sova—Dyk—Březina.
A. Sova: Ivův román.
M. Urban: Živý bič.
Shakespeare: Hamlet.
T. G. Masaryk: Jak pracovat.
Půlec: Výbor z prósy estet. kritické.

VIII. SOZNAM ŽIAKOV.

I. cvičná trieda.

1. *Dagmar Bartošková*
2. *Anna Bottová*
3. *Otokar Brondič*
4. *Dušan Dúbrava*
5. *Dušan Hapala*
6. *Jiří Hellmuth*
7. *Ján Imro*
8. *Jaroslav Janda*
9. *Fedor Janšák*
10. *Tomáš Jeništa*
11. *Robert Karpe*
12. *Květa Klegová*
13. *Ota-Theo Lhotský*
14. *Dobroslav Novák*
15. *František Olma*
16. *Krista Pluhářová*
17. *Henrieta Rapošová*
18. *Ladislav Rysavý*
19. *Svatopluk Schützner*
20. *Milan Štefánek*
21. *Olga Trslínová*
22. *Ivan Uážný*
23. *Dušan Uiest*
24. *Evržen Zavřel*
25. *Jiřina Kovařičová*
26. *Ivan Zvěřina*

II. cvičná trieda.

1. *Bartošek Jaroslav*
2. *Blatková Alena*
3. *Brondič Milan*
4. *Červinková Viera*
5. *Halla Gaston*
6. *Hefka Vladimír*
7. *Horna Otokar*
8. *Hudcovičová Hana*
9. *Jukl Bretislav*
10. *Keil Milan*
11. *Kozánková Dagmar*
12. *Kutlíková Elena*
13. *Laštovková Dagmar*
14. *Líška Juraj*
15. *Mádr Jaroslav*

16. *Mazalová Zdenka*
17. *Palička Boris*
18. *Pluhař Ján*
19. *Pospišilová Elena*
20. *Ronšalová Elena*
21. *Rysavý František*
22. *Sedlák Ján*
23. *Steimbachová Elena*
24. *Štelovský Ivan*
25. *Tošnarová Viera*
26. *Uondřich Miroslav*
27. *Urátná Viera*
28. *Žáková Ružena*
29. *Žuffová Danica*

III. cvičná trieda.

1. *Viera Barkmanová*
2. *Maria Brdliková*
3. *Ján Burjan*
4. *Helena Červinková*
5. *Bedřiška Dvořáková (Presi-
dlila do Brna 8. IV. 1930.)*
6. *Oldrich Fischer*
7. *Daria Hallová*
8. *Zdenek Hládek*
9. *Karol Hostaš*
10. *Zora Hrubá*
11. *Dušan Illek*
12. *Eduard Koblic*
13. *Libuša Koloušková*
14. *Viera Kozlová*
15. *Lambert Kratochvíl*
16. *Hana Mikulová*
17. *Libuša Nováková*
18. *Helena Pejšová*
19. *Jaroslav Pišl*
20. *Igor Pokatov*
21. *Čestmír Pudlač*
22. *Jarmila Schmidtová*
23. *Jasoň Schützner*
24. *Juraj Sobotka*
25. *Milan Synek*
26. *Borivoj Uiest*
27. *Julius Uondřich*
28. *Aleš Ondrouch*

IV. cvičná trieda.

1. Fedor Ballo
2. Jitka Barkmanová
3. Maria Bindrová
4. Ján Böhma
5. Eva Bottová
6. Viera Broncová
7. Jozef Cabalka
8. Jaroslav Deršák
9. Milan Dvořák
10. Vladimír Fábry
11. Zdenko Frankenberger
12. Michaela Hefková
13. Berta Izáková
14. Viera Jirásková
15. Zora Kopáčeková
16. Leandra Korányiová
17. Helena Krčmová
18. Jiřina Lopatová
19. Bohumil Mádr
20. Eva Markovičová
21. Ivan Matúšek
22. Maria Mezníková
23. Marcela Pokorná
24. Dagmar Poštolková
25. Slavomíra Schmidtová
26. Hana Sobotková
27. Miroslav Steiner
28. Hana Uacková
29. Pavel Viener
30. Maria Vienerová
31. Rozália Vienerová
32. Alexander Vostárek
33. Eva Zavadová.

I. ročník.

(Žiaci hviezdíčkou poznačení sú spôsobilí s vyznamenaním.)

1. Aulechlová Aloizia
2. Balušik Eudévit
3. Čagánková Štefánia
- *4. Danková Anna
5. Dehner František
6. Dorňák Jozef
7. Drábek Štefan
8. Ďuríková Antonia

9. Formánková Milada
10. Hartanský Jindřich
11. Hulyáková Ťilma
12. Húsková Ťilma
13. Ivan Miroslav
14. Jurčová Maria
15. Kambová Jarmila
- *16. Kišková Zlatica
17. Luptovičová Gizela
- *18. Marcibálová Helena
19. Nezbedová Elena
20. Novomeská Emilia
- *21. Ollárek Ján
22. Pillerová Maria
23. Pospíšilová Alžbeta
24. Pyšný Zoltán
25. Rapošová Elena
26. Rusová Maria
27. Sejáková Maria
28. Skotnická Ťilma
- *29. Slováková Otilia
- *30. Šlosárová Zita
31. Šurinová Margita
32. Ťalachovičová Terezia
33. Ťoit Ferdinand
- *34. Ťykoukalová Maġda
35. Wagnerová Olga
36. Werner Vojtech
37. Zelinová Anna
38. Gágorová Anna

II. ročník.

- *1. Bayerová Ida
- *2. Benčuriková Maria
3. Benkovský Štefan
4. Bohunský Pavel
5. Čubrik Gejza
- *6. Drahovský Ján
- *7. Gálíková Anežka
8. Hlavenka František
9. Hurdálková Ida
10. Janega Pavel
11. Kálivoda Pavel
12. Klimo Pavel
13. Kozínková Štefánia
14. Klumparová Helena
15. Križan Ján

- 14
- 16. Kučerová Františka
 - 17. Lichnovská Maria
 - *18. Macková Zuzana
 - 19. Matejkovič Ján
 - 20. Molnárová Jolana
 - 21. Nemečkayová Alžbeta
 - 22. Neumannová Livia
 - 23. Ondřišová Maria
 - 24. Pučeková Anna
 - 25. Ščibravý Jozef
 - *26. Valkár Uojtech
 - 27. Vitalaj Alexander

III. ročník.

- 13
- 1. Boboková Katarína.
 - 2. Čihalová Ludmila.
 - 3. Fišerová Anevka.
 - 4. Fraňo Ján.
 - 5. Hauskrechtová Maria
 - 6. Holubová Margita
 - 7. Hošťanská Zlatica
 - 8. Jančeková Maria.
 - 9. Kalamen Pavel.
 - 10. Kompišová Zlatica
 - 11. Kotulan. Vladimír
 - 12. Kovár Štefan.
 - 13. Malková Maria.
 - 14. Mašitová Ružena.
 - 15. Mičátková Olga.
 - 16. Pavlík Jozef.
 - 17. Selecký Jozef.
 - *18. Sieklová Matylda.
 - *19. Stržencová Margita.

- 20. Vitko Kornel.
- 21. Závodný Miloš.
- *22. Baltusová Maria.

IV. ročník.

- 14
- 1. Balšianková Lenka.
 - 2. Beněšová Irena.
 - 3. Bobeková Katerina.
 - 4. Čárová Maria.
 - 5. Gerdenich Karol.
 - 6. Horváthová Helena.
 - 7. Huciková Elena.
 - 8. Husek Jozef.
 - 9. Chrenková Anna.
 - 10. Janošik Sylvester.
 - 11. Košík Vít.
 - 12. Kratina Jozef.
 - 13. Krč-Turba Ján.
 - 14. Kullmannová Valeria.
 - 15. Kutlíková Maria.
 - 16. Leidemannová Ludmila.
 - 17. Macušek Antonín.
 - 18. Malík Karol.
 - 19. Mišina Pavel.
 - 20. Nagy František.
 - 21. Nemečkay Aloiz.
 - 22. Peřovský Ján.
 - 23. Pochody Gejza.
 - 24. Reháková Maria.
 - *25. Semerádová Jozefa.
 - 26. Sušová Elena.
 - *27. Uančová Ružena.
 - 28. Vitková Maria.

IX. SOZNAM KNÍH.

pre školský rok 1930/31.

1. trieda: *Příhoda*: Prvá kniha.
2. trieda: *B. Koloušek*: Čítanka pre 2. triedu ľud. škôl I. diel.
F. Kačer: Cvičebnica jazyka sloven. pre ľud. školy, I. diel, 2. vydanie.
A. Matolín: Počtovnica pre ľud. školy, II. diel, 2. vyd.
3. trieda: *B. Koloušek*: Čítanka pre 3. a 4. triedu ľud. škôl, III. diel.
F. Lehký: Počty našich detí pre 3. škol. rok.
4. trieda: *B. Uavroušek*: Čítanka pre ľud. školy, II. diel, 3. vyd.
A. Matolín, Počtovnica pre ľud. školy III. diel.
U. Hodek: Počtovnica pre 5. škol. rok.

I. ročník:

(Knihy ležato tlačené sú pre viac ročníkov.)

- Brunclík-Machát*: Zemepisný atlas.
Bujnák-Meňšík: Slovenská poetika, 2. vydanie.
Čítanková komisia: Čítanka pre slov. učitel. ústavy.
Damborský J.: Slovenská mluvnica, 5. vydanie.
Daněk: Zoologia.
Havelka-Hapala: Geometria, I. diel.
Novák-Mašek: Fyzika pre ústavy učitel. I. diel, 5. vydanie.
Novák-Till: Dejepis. I. diel, 2. vydanie.
Nikolau-Ondruš: Zemepis pre vyššie triedy stred. škôl.
Pokoj-Žižka: Vierouka.
Posejpal-Pilz: Aritmetika pre úst. učitel. škôl.
Uesely-Jež: Nemčina pre I. triedu stred. škôl.
Beyer, opus 101, Přípravná škola hry klavírní I.-II. diel.
Čeněk: Škola zpěvu na základě moder. metod.
Ševčík, opus 6, Houslová škola pro začátečnický, č. 1 a 2.

II. ročník:

- Brunclík-Machát*: Zemepisný atlas.
Bujnák-Meňšík: Slovenská poetika, 2. vydanie.
Čítanka pre učitel. ústavy, II. diel. časť 1.
Damborský: Slovenská mluvnica, 5. vydanie.
Dvořák: Katolická mravouka.
Ertl: Stručná mluvnice čsl. 2. vydanie.
Ertl: Rukověť literatury české I-II, doba stará a stredná, 2. vydanie.
Ertl-Grim-Vlček-Máchal: Čítanka pre vyššie triedy stred. škôl. I-II.
Havelka-Hapala: Geometria, I. diel.
Dlouhý-Hlinecký: Somatologia a hygiena pre učitel. ústavy.
Nikolau-Ondruš: Zemepis pre vyššie triedy stred. škôl.
Novák-Jeništa: Fyzika pre úst. učitel. II diel.

Novák-Till: Dejepis, II. diel, 3. vydanie.
 Polívka-Broul: Klíč k určování rostlín.
 Posejpal-Pilz: Aritmetika.
 Rosický-Trapl: Botanika.
 Svadlenka-Klíma: Pedagogika obecná.
 Veselý-Jež: Němčina pro II. střed. škol.
 Ualouch: Tabulky logaritmické. VI. vydanie.
 Beyer, opus 101. Přípravná škola hry klavírní, I.-II. diel.
 Čeněk: Škola zpěvu na základě moder. metod.
 Ševčík, opus 6. Houslová škola pro začátečníky, č. 3 a 4.
 Kraus: op. 77. Klavírní etudy pro začátečníky.
 Veselík: Album skládeb. klav. přednesu.

III. ročník:

Brunclík-Machát: Zemepisný atlas.
 Čítanka pre učiteľské ústavy, III. diel.
 Daněk: Nauka o polním hospod. a školní zahradě.
 Dambrovský: Slovenská mluvnica, 5. vydanie.
 Ertl: Stručná mluvnica čsl.
 Havelka-Hapala: Geometria, II. diel.
 John-Kopa: Mineralogie a geologie.
 Kubálek: Vyučování ve třídě elementární. 4. vydání.
 Nikolau-Baxa-Stocký: Československá vlastiveda.
 Novák-Jeništa: Fyzika, III. diel.
 Novák-Till: Dejepis, III. diel, 2. vydanie.
 Pokoj: Dějiny církevní.
 Posejpal-Pilz: Aritmetika.
 Literárna rukovät k čítanke pre VII. tr. sred. škól.
 Svadlenka-Klíma: Obecná didaktika pre učít. úst.
 Trumppus: Theoreticko-praktická škola na varhany.
 Ualouch: Logaritmické tabulky.
 Vlček: Čítanka pre VII. tr. sred. škól.
 Čeněk: Škola zpěvu na základě moder. metod.
 Ševčík, opus 6. Houslová škola pro začátečníky, č. 5. a 6.
 Tůma: Německá cvičebnice III. diel.

IV. ročník:

Brunclík-Machát: Zemepisný atlas.
 Buzek: Úvod do právní organizace nár. školství.
 Čítanka pre ústavy učiteľské, IV. diel.
 Damborský: Slovenská mluvnica, 5. vydanie.
 Domin: Metodika geometrie.
 Domin: Metodika počtů.
 Dvořák: Katolická liturgika.
 Ertl: Stručná mluvnice čsl. 2. vydanie.
 Havelka-Hapala: Geometria, II. diel.

Hula: Vyučovanie spevu dľa nových osnôv.
John-Kopa: *Mineralogie a geologie.*
Daněk: *Zoologie.*
Kádner: *Stručné dejiny pedagogiky.*
Menšík: *Literárna rukoväť k čítanke pre najvyššie triedy stred. škôl.*
Novák-Jeništa: *Fyzika, IV. diel.*
Novák-Till: *Dejepis, IV. diel.*
Polívka-Broul: *Kľúč k určovaniu rastlín.*
Posejpal-Pilz: *Aritmetika.*
Bartušek: *Metodika prírodopisu.*
Rosický-Trapl: *Botanika.*
Sokol: *Metodika prírodopisu.*
Trumpuss: *Theoreticko-praktická škola na varhany.*
Ualouch: *Logaritmické tabulky.*
Zachystal: *zemepis, IV. diel.*
Čeněk: *Škola spevu za základě moder. metod.*
Ševčík, opus 6.: *Houslová škola pro začátečníky, č. 7.*
Tůma: *Nemecká cvičebnice IV. diel.*
J. Kratochvil: *Prehľady z pedagogiky, I. a II. diel.*
David: *Metodika dejepisu.*
David: *Metodika zemepisu.*
Kratochvil: *Metodika krasopisu.*
Heller: *Metodika telesnej výchovy.*
Regeln für deutsche Rechtschreibung, (pre všetky ročníky).
Pekař: *Dějiny československé, 2. vydanie.*

OZNAM PRE ŠKOL. ROK 1930/31.

Opravné zkušky budú 1. septembra 1930. 2. septembra 1930 budú zkušky prijímacie do vyšších ročníkov. Zápis žiakov v ročníkoch 3. septembra 1930.

Počiatok vyučovania na cvičnej škole 1. septembra 1930.

TALLÓZÁS A MODERN PEDAGÓGIA MEZEJÉN.

Nemrégiben egy világnézeti és irodalmi havi szemlében szemembe ötlött egy Berlinben élő magyar írónak, Dienes Lászlónak „Szabadítsátok fel a gyermeket” c. cikke. A cikk egy ultramodern iskolatípusról való élményszerű beszámoló, mint pedagógiai gyakorlat, de érdekessége, mondhatni: szélsőséges felfogása annyira meglepett, hogy megjegyzés nélkül nem mehetek el mellette. Magam is a modern pedagógia híve vagyok, de nem az ultramodern és így kellő értékére szállíthatom le ennek az ultramodern pedagógiai kísérleti-iskolának fattyúhajtásait.

Napjaikban is még mindig küzd egymással a régi iskolatípus az újjal, amelyhez gátlótársul a legújabb jön.

A régi iskola az iskolamunkát úgy fogta fel, hogy itt minden magából a tanítóból indul ki. A tanító az egyedüli úr: maga a tekintély, a kinyilatkoztatás, kinek ajkáról csepeg a tudás, ki három lépésnyire tartja magától a gyermekeket és akire úgy kell tekinteni, mint valami oszlopszentre. Ez az elv természetesen a legnagyobb tévlenségre kényszeríti a gyermeket. A tanításban a fődolog az volt, hogy a gyermek minél több anyagot fogadjon be, akár megemészthető az, akár nem! Fődolog a tudásanyag mennyisége volt, melynek bármily törtrészét tudja is a gyermek visszaadni: már is kielégítő az eredmény. Fő az a bizonyos tudásmennyiség, melyet a tanító közöl s a gyermek a közölteken kívül se kevesebbet, se többet ne szerezzen be, ne érdeklődjenek a tárgyon kívüli dolgok iránt, de ne is bírálgassák a közölteket, mint feleslegeseket. Ebben aztán bennfoglaltatik következményképen a mammuttektintély is, mellyel eleve kiölik a gyermek érdeklődési kísérletét, ítélőképességének kifejlődését pedig már csírájában fojtják meg. A régi tantervek és órarendek teljesen visszaszorítják a gyermekben rejlő igazi alkotóerőt, sőt néha annyira megbénítják, hogy teljesen elveszik az önálló gondolkodási tehetség.

Az új iskola a régivel szemben inkább a gyakorlatra helyezi a fősúlyt, számára inkább az fontos: mit hasznosíthatunk az életben, nem pedig az, mit tanulunk. Tehát nem az anyag bemagolása a lényeges, hanem a tudás megszerzésére való készség felébresztése. Hiszen a gyakorlat is azt mutatja, hogy az iskolában tanult anyag nagy része amúgy is holttóke, melynek alig tized része hasznosítható az életben,

a többi a feledés boldog homályába mélyed, pedig mennyit szenvedett a gyermek, míg ezt az elmerülő anyagóriást megszerzte. Ezért a modern pedagógia elvén alapuló iskola inkább arra épít, hogy ne kész, korlátozt, kiadagolt anyagot verjen a gyermek fejébe, hanem tanítsa meg: miképpen lehet, mily módon kell a hasznos tudást megszerezni, melyet aztán a gyakorlati életben hasznosíthat.

Az ultramodern pedagógiai irány még ezen is túlmegey. Nem elégszik meg a hasznos tanítás elvével, hanem a gyermeket minden korláttól meg akarja szabadítani, sőt annyira megy, hogy minden terv, rend nélkül csak azzal akarja a gyermeket foglalkoztatni, ami éppen érdekli, ráadásul még a kezdeményezést is reá bizza, úgy, hogy minden a gyermekből induljon ki és semmi se a tanítóból. Nem közvetlenül akarja a gyermeket tanítani, hanem csak közvetve, csupán irányítani segít, hogy a gyermek alkotó, szellemi erői minél jobban kifejlődjenek! Itt természetesen egyformaságról szó sem lehet, az osztályra közös feladatot nem kényszerítenek rá, hanem egyik, vagy másik gyermektől felvetett kérdést tárgyalnak, melyhez mindenki hozzászól. Itt tehát nem a tanítót hallgatják, nem a tekintély alapján szerzik meg az ismereteket, hanem a maguk kis agyával dolgozzák ki a feladatot a tanító útbaigazítása mellett. Ilyen módon a tanuló észre se veszi, hogy mégis kormányozzák, mert a kezdeményezés belőle indul ki. Az ultramodern irány szerint minden gyermek tanul, érdeklődik, figyel, ha úgy irányítjuk, ahogy ez az ő lelki készségének megfelel.

A régi iskola parancsai körülbelül ezek voltak: a gyermek csak akkor beszél, ha kérdik, vagy erre engedélyt kap, a gyermek engedelmeskedik, a gyermeknek nincs, de ne is legyen önálló véleménye, a gyermek nem mond ellent soha, mert a felnőttek mindent mindég és mindenhol jobban tudnak, a gyermek feláll, leül, felel és hallgat, figyel, de nem kérdez!

A modern iskola megengedi, hogy a gyermek akkor is beszéljen, ha nem kérdezik, megengedi az önálló véleményt kialakítani, de azért az idősbek véleménye az irányadó. A gyermek ellenvéleményt is nyilváníthat, ha megengedik, a gyermek nincs gúzsba kötve, több a szabadsága, önállósága, mint a régi rendszernél.

Az ultramodern iskola parancsai körülbelül így hangzanak: a gyermek kérdez, a tanító az, aki felel rá, a gyermek alakítja ki véleményét, de ezt a véleményt a tanító nem kényszeríti rá, a gyermek saját maga jön erre rá, ellent is mond, megtagadhatja a választ és a felnőttek véleményét tévesnek is minősíheti.

Elméletben kissé furcsán hangzik a néhány alapelv. Ehhez igazán „minta” tanítót kellene találni, méginkább „minta” növendékeket. Ezen elmélet szerint igazán Istentől megáldott, kivételes képességűek mehetnének tanítói pályára, nem pedig olyanok, akik kenyérkeresetből mennek. — De, hogy a növendékeket honnan toborozzák össze... sokkal könnyebb kérdés!

Az ultramodern pedagógia irányú kinövésői azonban szépen megnyirbálhatók. Ami a régi rendszerből jó, azt vegyük át, ami az újból sallang, hagyjuk el azt.

Felfogásom szerint az iskolai munka a gyermek fejlődését biztosító, életre nevelő tanbeosztás szerint feldolgozott anyagból álljon, melyet a tanító ráerőszakolás nélkül, észrevétlenül lopjon be a gyermekek lelkébe. Mert a gyermekek szívesen játszanak, írnak, számolnak, rajzolnak, örömmel tanulnak, ha az nem kényszerből történik. Persze ez nem megy olyan könnyen! Vannak gyermekek, akiknél később s csak igen lassan jelentkezik az eredmény. Ha a gyermek a játszva tanult anyag birtokában aztán kérdéseket tesz fel, érdeklődik, saját lényé középpontjából indul ki, bizonyára minden tudást érdekesnek fog találni, szívesen fog tanulni, dolgozni. Felfedezi a tanultakban a szépet, rájön magától arra, mennyire hasznos számolni, mennyire érdekes olvasni, mennyire lebilincselő a földrajzot, a történelmet, a természetrajzot megismerni, mennyire élvezetes rajzolni, kézimunkázni stb., s a megszerzett anyag maradandó becsű lesz.

Ne legyen az osztály pedagógiai börtön fegyenc-tanulókkal, porkoláb-tanítókkal, kik kölcsönösen kínozzák egymást, hanem legyen közöttük egyetértő munkaközösség, ahol a tanító szerepe az legyen, hogy nagyobb emberi tapasztalatával és szaktudásával megteremtse a gyermek munkafeltételeit. Élje ki a gyermek igazi életét az iskolában! Ne legyen a tanítási idő rákényszerített rabság, melynek végét türelmetlen örömmel várja, hanem az iskolai élet kapcsolódjék a gyermek otthoni életéhez, legyen annak kiegészítője. A tanító pedig ne legyen megközelíthetetlen magasság, hanem tanítványainak szellemi vezetője, irányítója, barátja, atyja után atyja. Ne csak a tudomány útvesztőjében támasza, hanem legyen a magánéletében is jóakaró tanácsadója, gyámolítója. Legyen ember séges ember!

Így válik a tanító és a gyermek légköre az iskolában súlytalanná a régi nyomasztó légkör helyett s így válik az iskola az eddig „rideg”-nek tekintett hely helyett, bájos „közös” gyermekszobává!

„MASARYKHOZ”.

Hviezdoslav-tól.

(Fordította: Galvanek B., versbeszedte: Mészáros György dr.)

Megváltónk!

*Aldja meg az Isten galambbősz fejedet,
Varázsolja széppé, boldoggá éltedet,
Tartson meg számunkra még soká Tégedet!*

*Fehéren bimbózzék élted rózsafája,
Dicső reszublikánk fényes koronája.*

Kedves Apánk!

*Te jó, Te drága,
Földünkéből rügyezett nagy istencsodája,
Éltessen az Isten nemzetünk javára,
Embermillióknak példaadására.*

Isten!

*Parancsolj vérének, hogy folyvást keringjen,
Parancsolj szívének, hogy szüntelen verjen,
Parancsolj jobbára, hogy el ne gyengüljön,
Okos tekintete soha meg ne törjön.
Vezethesse népét előre, vigyázva,
Fejlődésútjának magasabb fokára,
Bevégzett munkától az újabb munkára,
Távolban tündöklő szent cél határára.*

*S ha glóriádban Atyám!, mely örökké ég,
Vajmi csekély hiány mégis mutatkoznék:*

*(Hiszen a világnak nincs más dicsősége,
Csak az Altalad sugárzó Nap fénye.)*

Úgy!

*Föld minden virágát,
Ég minden sugarát
Kösd össze Úristen gyémántdiadémmá,
Elnökünk fejére koszorúnak tedd rá.*

*E tettel tetőzd be isteni tettetted,
Pecsételd meg vele öndicséretedet...!*

(Szavalta a Masaryk emlékünnepeken: Burkó Irén III. é. növ.)

A NEMZET ATYJÁHOZI

Masaryk Tamás dr. születésének 80. évfordulójára írta és elszavalta:

ifj. Szkladányi Károly.

*Régen, sok-sok évvel ezelőtt
Kigyulladt egy fényes kis csillag
Lent a végeken, Hodonin felett,
Egy kis, halovány, imbolygó csillag.*

*A komor, végtelen sötétségben
Csak apró mécsvilágnak látszott,
De a zúgó, vészes fergetegben
Hősszilárdan, kösziklaként állott.*

*És mint egy fellobbanó szövétnek,
Melyet viharos éjben gyujtanak,
Világított erős, biztos lánggal,
Mit zúgó szelek el nem olthattak.*

*A kicsi csillag fénye csak nőtt, nőtt
És folyton csak a távolba mutat,
Hogy megálljon a fellegek között
Megvilágítani a szabadságotat.*

*Atulról egy nemzet nézte a fényt
És mint évezredekkel ezelőtt
A napkeleti bölcsek követték,
Ők is követték mindenüvé őt.*

*És a fényes, fehéres csillag megállt,
Mikor már-már a zenithre felért,
Keblére ölelt milliónyi lelket,
Hisz értük élt, az ő nemzeteért.*

*Hisz Te voltál az, ki nemzetednek
Fényes, sziporkázó csillagja valál,
Kire büszke tekintettel néznek:
Nyugat és a bátor Orientál.*

*Te állsz, Te élsz, — Te vagy a bástyán,
Melyre vijjgó sasok lecsapnak,
Vigyázz a borongós éjnek álmán,
Hogy sértetlen legyen fala a vártának.*

*Te tartod kezekben hajónk kormányát,
Te, ki eddig nagy, hatalmas voltál,
Óh, legyen erőd a bösz viharban,
Hogy elkerüljük az Élet zátonyát.*

*Mi pedig kezünket szépen összetéve
Hő imát fogunk majd elröbögni,
Hogy élj még soká, nagyon soká,
Mert így még Neked hálásak tudunk lenni!*

I. AZ INTÉZET KRÓNIKÁJA.

Az 1929/30. isk. évben megnyíló első évfolyamra a felvételi vizsgálatok 1929. június 28.-án, a II. évfolyam javító vizsgálatai pedig 1929. szept. 2.-án voltak. Az 1929/30. isk. év 1929. szept. 3.-án kezdődött meg. A javító érettségi vizsgálat az iskola és nemzetművelődési minisztérium 1929. augusztus 30.-ról kelt rendelete értelmében Jančovič Ferenc áll. magyar rgimn. igazgató úr elnöklete alatt 1929. szept. 5.-én volt. Az évnyitó konferenciát ugyanezen a napon tartottuk meg.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. aug. 29.-éről kelt 104872/29-II. sz. (int. isk. ref. 1929. szept. 12.-k. 57073/II. sz. r.) rendeletében Szerkes Istvánt, az áll. német rgimn. tanárát saját kérésére felmenti az intézet ideiglenes vezetésétől.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. aug. 29.-ről kelt 104872/29-II. sz. rendeletével (int. isk. ref. 1929. szept. 11.-ről k. 58792/II. sz. r.) megbízza Sasinek Józsefet, a csszl. áll. koed. tanítóképző int. tanárát az intézet magyar párhuzamos osztályainak vezetésével.

A Szt. Vencel milléniumi ünnepséget 1929. szept. 27.-én, az utolsó tanítási órán tartotta meg az intézet. Az ünnepség műsorszámait az I., III. évf. és az abit. kurzus növendékei töltötték ki.

Október 17.-én az isk. ref. rendelete értelmében Dr. Mészáros György tanár előadást tartott: „Edison érdeme az izzólámpa tökéletesítésében” címen.

Államunk fennállásának 11.ik évfordulóját 1929. okt. 26.-án ünnepelte meg méltó keretek között az intézet.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. nov. 17.-ről kelt 132011/II.-29 (int. isk. ref. 1929. okt. 31.-ről k. 70698/II. sz.) számú rendeletében megengedi Izsák Gyulának az abiturienus kurzusba való fevételét.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. nov. 2.-áról kelt 141174/II.-29. (int. isk. ref. 1929. nov. 15.-k. 74671. sz. r.) számú rendeletében Sasinek József id. igazgató heti óraszámát 8 órára szállítja le.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. dec. 2.-áról kelt 65683/II. sz. rendeletében Novacký Jánost, az isk. ref.-hoz beosztott tanárt kinevezi az 1929/30. isk. évre a III. évfolyam pedagógiájának tanítására heti 3 órában.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. dec. 2.-áról kelt 65621/II. sz. rendeletével megbízta Dr. Magyar Győző áll. magyar rgimn.-i tanárt az abit. kurzus reális metodikájának heti 2 óras tanításával.

Az isk. ref. 1929. dec. 2.-án kelt 65619-II. sz. rendeletével megbízta Csiskó Dezső áll. rgimn. tanárt a torna metodikájának tanításával az abit. kurzusban, heti 2 órában.

Gregorovič Nándor áll. magyar rgimn. tanár megbízást kapott a történelem és földrajz tanítására az I. és III. évfolyamban heti 9 órá-számban. (Isk. ref. 1929. dec. 2.-án kelt 65626-II. sz. rendelete.)

Az isk. és nemzetm. min. megengedte, az 1929/30. isk. évben a következő tantárgyaknak csoportokban való tanítását:

a) Hegedűjáték 4 csoportban az I. és III. évfolyamban Rajter Lajos vezetésével. b) Orgonajáték két csoportban heti két órában a III. évf. fiú növendékei részére és egy csoportban heti egy órában a III. évf. leánynövendékei részére, Ramharter Lajos vezetésével és végül az abit. kurzusban két csoportban, heti két órában Rajter Lajos vezetése mellett. c) Zongorajáték két csoportban heti 2 órában az I. évf. fiú növendékei részére és ugyancsak két csoportban és heti két órában a leánynövendékek számára Ramharter Lajos vezetésével. d) A női kézimunka két csoportban heti két órában Wimberger Mária vezetése mellett. e) A női torna a III. évf. leánynövendékei részére heti két órában Krammer Vilma felügyelete alatt.

Az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt rendeletével (65620-II.) Kerner Pál áll. magyar rgimn. tanárt megbízta a rajz és szépírás heti 7 órában való tanításával az I. és III. évfolyamban, úgyszintén az abit. kurzuson a rajz és szépírás metódikájának tanításával heti 2 órában

Lówy Dezső és Roth Árpád III. é. növendékeket az isk. és nemzetm. min. 1929. nov. 28.-án kelt 155935/II.-29. (int. isk. ref. 1929. dec. 12.—81641-II. sz. r.) számú rendeletével felmentette az orgonajáték látogatása alól.

Az isk. és nemzetm. min. 1929. dec. 2.-áról kelt 65624/II. sz. rendeletével Bárdoš Oszkár áll. magyar rgimn.-i tanárt megbízta heti 10 órai tanítással. Ez az I. és III. évf. heti 4 órai tornaoktatásra és az I. évf. heti 6 órás magyar nyelv oktatására vonatkozik.

Pfeifer János dr. áll. magyar rgimn. tanár az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt 65623/II. sz. rendeletével megbízást kapott a magyar nyelv tanítására a III. évfolyamban és az abit. kurzuson heti 9 órában.

Szekeres István, az áll. német rgimn. tanára az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt 65625-II. sz. rendeletével megbízást kapott a természetrajz- egészségtan- és gazdaságtannak az I.—III. évfolyamban és a kurzuson való tanítására, heti 10 óraszámában.

Rajter Lajos, német el. isk. tan. az isk. ref. 1929. dec. 2.-ról kelt 65625-II. sz. rendeletével megbízta az I. és III. é.-ban az ének és hegedű heti 8 órás, valamint a kurzusban az orgona és hegedű heti 8 órás tanításával.

Az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt 65680/II. sz. rendeletével megbízta Uxa László ig. tanítót az elementáris metódikának tanításával a kurzuson és a II.-ik félévben a III.-ik évfolyamban heti 5 órában.

Ramharter Lajos zongora magántanárt az isk. és nemzetm. min. 1929. okt. 17.-ről kelt 132020/II.-29. (int. isk. ref. 1929. dec. 2.-65681/II. sz. r.) számú rendeletével megbízást kapott az ének, zongora és orgonajáték-heti 18 órában való tanítására az I. és III. évf.-ban és az abit. kurzuson.

Az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt 65628/II. sz. rendeletével megbízta Wimberger Mária városi polg. isk. tan.-nőt a női kézimunka tanításával az I. III. évfolyamban és az abit. kurzuson heti 4 órában.

Krammer Vilma városi polg. isk. tan.-nő megbízást kapott az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt 65627/II.-29. sz. rendeletével a női torna heti 4 órában való tanítására az I. és III.-ik évfolyamban.

Az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt 65679/II. sz. rendelete értelmében az 1929./30. isk. évben Uxa László ig. tanító, Gritsch Károly, Lúzza Máté és Schier Lajos tanítók lettek a gyakorló iskola vezetői.

Wertlen Erzsébetet, az abit. kurzus növendékét 400.— Kés. ösztöndíjban részesítette a bratislavai „Stredoškolská sociálna pečlivosť”.

Az isk. ref. 1929. dec. 2.-áról kelt rendeletével megbízta Dr. Mészáros György áll. magyar reálgimn. tanárt heti 11 órással: matematika 4 óra az I. évfolyamban, 3 óra matematika és 2 óra fizika a III. évfolyamban és 2 óra az abit. kurzuson. (65622/II. sz. rendelet.)

1929. dec. 20.-án Tesář Bohumil testnevelési szakfelügyelő úr meglátogatta az intézetet.

1930. január 23—25.-ig Písecky Nándor országos főtanfelügyelő és kormánytanácsos úr elvégezte hivatalos látogatását az intézetben.

Az isk. és nemzetm. min. 1930. jan. 10.-éről kelt 1786/30-II. (int. isk. ref. 1930. jan. 24. — 3200. sz. r.) számú rendeletével megengedte, hogy Adorján Erzsébet, Bányainé, született Schréter Anna, Dévay Klára, Wertlen Erzsébet, Kováts István és Szaló László, mint idegen állampolgárok rendszeres tanulókul az abit. kurzusba léphessenek.

Február 28.-án Gregorovič Nándor tanár beszédet tartott a csszl. közt. alkotmányának jubileuma alkalmából. Ügyszintén megemlékezett március 28.-án a nemzetek nagy tanítójáról, Komenský Ámos Jánosról.

Dr. Kóhegyi József tanárt az isk. és nemzetm. min. 1929. dec. 29.-éről kelt 162378/II. sz. rendeletével (int. isk. ref. 1930. jan. 24.-2679/II. sz. r.) megbízta a vallástan és a pedagógia tanításával.

Masaryk G. Tamás dr. köztársasági elnök urunk születésének 80. évfordulóját impozáns keretek között ünnepelte meg az intézet. Műsoron az intézet növendékei szerepeltek. Az ünnepség műsora:

1. „Tečie voda.” Énekelte a négyszólamú énekkar. 2. „Pieseň”. Szavalta: Vaculik Ilona I. é. n. 3. „Predaná nevesta”. Részlet az I. felvonásból. Zongorán előadták: Szamák Piroska és Sikó Erzsébet I. é. növendékek. 4. „Moravo, Moravo”, „Szt. Cyrill és Method him-

nusz”, „Hej Slováci” stb. Hegedűn előadta a III. évf. zenekara Rajter Lajos vezetésével. 5. Rode: „Konzert”. Hegedűn játszotta: Kopasz Elemér, III. é. n. Zongorán kísérté: Rajter Lajos tanár. 6. Ünnepi beszéd: „Az Elnök úr, mint a pedagógusok mintaképe.” Mondta: Szabó Ignác, az abit. kurzus növ. 7. Dvořák: „Largó”. Zongorán előadta: Zéman Irén, I. é. n. 8. ifj. Szkladányi Károly III. éves növendék elszavalta saját költeményét „A nemzet Atyjához” címen. 9. Az Elnök úr képe előtt elénekelté a négyszólamú énekkar „Tatíčku stary náš” c. éneket Rajter Lajos tanár vezetésével. 10. „Predaná nevesta”. Részlet a II. felvonásból. Zongorán előadta: Szamáková Piroska I. é. n. és Zsakay Erzsébet III. é. n. 11. Hviezdoslav: „Masarykhoz” című költeményét Dr. Mészáros György és Galvanek B. fordításában szavalta Burkó Irén III. é. n. 12. A III. évfolyam zenekara eljátszott néhány népdalt és indulót. 13. A négyszólamú énekkar elénekelté a himnuszokat. — Az intézet ifjúsága megkapta az „Állami kiadóhivatal” kiadásában megjelent, nekünk díjtalanul megküldött és az Elnök úr életét tárgyaló képes albumot.

Ifj. Szkladányi Károly III. éves növendék az „Ústředná Jednota Čsl. Repárov” prahai központjától 250.— Kcs jutalmat kapott.

Az isk. és nemzetm. min. 1930. márc. 1.-éről kelt 28211/II.-30 (int. isk. ref. 1930. márc. 18.-áról k. 18535/II. sz. r.) számú rendeletével ifj. Szkladányi Károly III. éves növendéket felmentette az orgonatanítás kötelező látogatása alól az iskolai év végéig.

Az isk. ref. 1930. márc. 1.-éről kelt 20682/II. számú rendelet értelmében Valentovič Gyula, a bratislavai süketnémák intézetének szaktanárja a II.-ik félévben előadta a süketnémák oktatásának elméletét, az abit. kurzus növendékeinek. (Heti 1 óra.)

Az isk. és nemzetm. min. 1930. április 23.-áról kelt 57725-II./30. (int. isk. ref. 1930. május 7.-k 30582-II./30.) számú rendeletével megengedte, hogy 5 idegen állampolgárságú növendék: Adorján Erzsébet, Bányai Anna, szül. Schréter Anna, Dévay Klára, Wertlen Erzsébet és Kováts István érettségi vizsgálatot tessen.

Az írásbeli és az előzetes vizsgálatok május 5—12. napjain voltak.

Dr. Pfeifer János tanár betegségi szabadságára való tekintettel az isk. ref. 1930. június 14.-éről kelt 38606-II. sz. rendeletével megengedte, hogy az év végéig a magyar nyelv tanításának óraszámja a III. évfolyamban 3, az abit. kurzusban pedig 2 óra legyen és ezen tárgy tanításával megbízta Soják Rezső áll. magyar rgimm.-i tanárt.

A szóbeli érettségi vizsgálatok az isk. ref. 1930. április 19.-éről kelt 27568/II. sz. rendelete értelmében 1930. június 18—21.-én folytak le, melyeken Jančovič Ferenc az áll. magyar rgimm. igazgatója elnökölt.

A tanévet 1930. június 28.-án zártuk le.

Érettségi vizsgálatok.

A szóbeli érettségi vizsgálatok az 1928/29. isk. évben június 25—27-én voltak, Beniac János košicei rgimn. igazgató úr elnökségével.

Az érettségi vizsgálatához az abituriciens kurzus 24. növendéke járult, egyik nem jelent meg a szóbeli vizsgálaton.

Tehát összesen 23 növendék tett szóbeli vizsgát.

Az érettségi vizsgálatok nyárelőtti eredménye:

Kitüntetéssel érett: 3 növendék.

Éretteknek nyilvánítattott: 18 növendék.

Nyárvégi javító-vizsgálatra utaltatott: 2 növendék.

Szóbeli vizsgálatra nem jelentkezett: 1 növendék.

Az érettségi vizsgálatok nyárvégi eredménye:

Éretteknek nyilvánítattott: 3 növendék.

Az érettségi vizsgálatokon megfeleltek:

1. Majer Anna, kitüntetéssel,
2. Palotai József, kitüntetéssel,
3. Zvoda Mária, kitüntetéssel.
4. Balogh Géza,
5. Bary Ida,
6. Csizmazia Anna,
7. Czímer László,
8. Demkó Erzsébet,
9. Dévay Sarolta,
10. Forgács Béla,
11. Gergely László,
12. Gérecz István,
13. Grünwald József,
14. Gulácsy Sarolta,
15. Kovács József,
16. Lempert Miklós,
17. Orthó József,
18. Oswald Erzsébet,
19. Pan Béla,
20. Patócs Géza,
21. Skripecky Bertalan,
22. Székely Rózsa,
23. Úrge Pál,
24. Varhol Mária.

Az ifjúság testnevelése:

Az intézet ifjúsága tornaórák keretében nyert elméleti és gyakorlati tornaoktatást. Azonban az intézeten kívül is igen élénk sporttevékenységet fejtett ki az ifjúság.

Különösen vonatkozik ez az atlétikára, melynek több ágát intenzíven űzi az ifjúság. A legutóbbi középiskolai atlétikai versenyen jó eredménnyel szerepelt az intézet a rúd- és magasugrásban.

Azonkívül Balogh János III. é. n. szakszerű vezetése mellett futball szakosztály működött. A csapat több mérkőzést játszott és sok értékes győzelmet ért el.

A jövő iskolai évben még intenzívebben fog megnyilvánulni a sportszeretet.

Hitoktatás.

A katolikus vallású diákok az intézetben részesültek hitoktatásban, a más vallású növendékeket más iskolák növendékeivel együtt oktatták saját lelkészeik.

II. TANÁRIKAR.

A) Változások:

a) A tanárikarból kiléptek:

Az 1928/29. iskolai év végén a tanárikarból kiléptek:

Dr. Orbán Gábor, a magyar tanny. áll. reálgimn. tanára, aki erre az iskolai évre külföldi tanulmányi szabadságot kapott.

Lājda Miroslava, a női kézimunka tan.-je, akinek megbízatását saját kérésére a minisztérium erre az évre nem újjította meg.

b) A tanárikarba beléptek:

Dr. Pfeifer János, a magyar tanny. áll. reálgimn. tanára, akit a minisztérium kiegészítő tanári minőségben nevezett ki.

Wimberger Mária, a városi polgári leányiskola tan.-nője, mint a női kézimunka kiegészítő tanárnője.

Novacký János Márton, isk. referátushoz berendelt tanár, aki a III. évfolyamban heti 3 órában tanította a pedagógiát az I. félévben.

Soják Rezső, a magyar tanny. reálgimn. tanára. Tanított június 1.-től június 28.-ig.

Dr. Orbán Gábor április 15.-től május 22.-éig tanította a magyar nyelvet.

c) Betegszabadságot kaptak:

Dr. Pfeifer János, április 15.-től az iskolai év végéig.

Dr. Magyar Győző, április 16.-től az iskolai év végéig.

B) Az intézet tanárikara az 1929/30. isk. év végén.

1. Sasinek József, id. igazgató, tanította a szlovák nyelvet az I., III. és kurzusban heti 7 órában.

2. Bárdoš Oszkár, a csszl. áll. magy. tanny. rgimn. tanára, tanította a magyar nyelvet az I., a fiúturnát az I., III. évfolyamban. Az I. é. osztályfőnöke és az ifjúsági könyvtár őre. Heti óraszám: 9.

3. Csiskó Dezső, a csszl. áll. magy. tanny. rgimn. tanára, tanította a kurzusban a tornát, heti 2 órában.

4. Gregorovič Nándor, a csszl. magy. tanny. rgimn. tanára, tanította a földrajzot az I. és III., történelmet, I., III. évfolyamon, heti 9 órában. A III. évfolyam osztályfőnöke.

5. Kerner Pál, a csszl. áll. magy. tanny. rgimn. tanára, tanította a szépírást az I., kurzus, rajzot az I., III., évfolyamon és a kurzuson heti 8 órában.

6. Dr. Kőhegyi József tanár, tanította a vallástant az I., III. évf.-ban és a kurzuson, pedagógiát a kurzuson, heti 8 órában.

7. Krammer Vilma, a városi polgári iskola tan.-je, tanította a leánytornát az I., III. évf.-ban és a kurzuson, heti 8 órában.

8. Dr. Mészáros György, a csszl. áll. magy. tanny. rgimn. tanára, tanította a matematikát az I., III. évf.-ban és a kurzuson és a fizikát a III. évf.-ban, heti 11 órában.

9. Rajter Lajos, a német tanny. elemi népisk. tan.-ja, tanította az éneket a III. évf.-ban, hegedűt az I., III. évf.-ban és a kurzuson és az orgonát a kurzuson. Heti óraszám: 16.

10. Ramharter Lajos, zongora magántanár, tanította az éneket az I. évf.-ban és a kurzuson, zongorát az I. és orgonát a III. évf.-ban, heti 18 órában.

11. Soják Rezső, a csszl. áll. magy. tanny. rgimn. tanára, tanította a magyar nyelvet a III. évf.-ban és a kurzuson, heti 5 órában.

12. Szekeres István, a csszl. áll. német tanny. rgimn. tanára, tanította a természetrajzot az I., III. évf.-ban és a kurzuson, chemiát az I. évf.-ban, gazdaságtant a III. évf.-ban és a kurzuson. A kurzus osztályfőnöke. Heti óraszám: 9.

13. Valentovič Gyula, a süketnémák intézetének tanára, tanította a süketnémák oktatásának elméletét, heti 1 órában.

14. Wimberger Mária, a városi polgári iskola tan.-je, a női kézimunkát az I., III. évf.-ban és a kurzuson, heti 4 órában tanította.

A gyakorló iskola tanítói:

15. Uxa László, igazgató-tanító, tanította az elementáris metodikát a III. évf.-ban és a kurzuson.

16. Lúzsza Máté, el. isk. tanító.

17. Schier Lajos, el. isk. tanító.

18. Gritsch Károly, el. isk. tanító.

Személyzet.

Az intézetnek külön személyzete nincs, ezt az Áll. Reáliskola személyzete pótolja.

III. STATISZTIKAI KIMUTATÁS

az 1929/30. iskolai évben.

	évfolyam				
	I.	II.	III.	Kurz.	Össz.
<i>I. Tanulók száma:</i>					
Az 1928/29. isk. év végén	—	37	—	24	61
Az 1929/30. isk. év elején	40	—	40	30	110
Felvétetett összesen	40	—	40	30	110
Ezek közül felsőbb évfolyamba lépett	—	—	37	—	37
Ismételte az o.ztályt	—	—	—	—	—
Más intézetből átlépett	—	—	—	30	30
Felvételi vizsgálatot tett	—	—	3	—	3
Összesen	40	—	40	30	110
Évközben kilépett	7	—	1	2	10
Év végén	33	—	39	28	100
<i>II. A tanulók szülőbelye:</i>					
Bratislavában	4	—	2	3	9
Szlovenszkón	28	—	35	20	83
Külföldön	1	—	2	5	8
Összesen	33	—	39	28	100
<i>III. A tanulók lakhelye:</i>					
Bratislavában szüleinél	6	—	5	3	14
A városban felelős gondozónál	15	—	25	12	52
Internátusban	8	—	1	4	13
Bejáró	1	—	3	—	4
Máshol laknak	3	—	5	9	17
Összesen	33	—	39	28	100
<i>IV. A tanulók állampolgársága:</i>					
Csehszlovák	32	—	37	23	92
Idegen	1	—	2	5	8
Összesen	33	—	39	28	100
<i>V. A tanulók anyanyelve:</i>					
Német	—	—	—	3	3
Magyar	33	—	39	25	97
Összesen	33	—	39	28	100
<i>VI. A tanulók vallása:</i>					
Róm. kath.	21	—	24	15	60
Görög kath.	1	—	—	1	2
Evang.	2	—	4	4	10
Reform.	8	—	7	8	23
Ízraeli	1	—	4	—	5
Összesen	33	—	39	28	100
<i>VII. A tanulók kora:</i>					
1901.	1	—	—	1	2
1902.	—	—	—	1	1

	évfolyam				
	I.	II.	III.	Kurz.	Össz.
1903.	—	—	1	1	2
1904.	—	—	—	1	1
1905.	—	—	—	1	1
1906.	—	—	—	2	2
1907.	—	—	—	2	2
1908.	3	—	—	3	6
1909.	—	—	7	8	15
1910.	2	—	8	4	14
1911.	2	—	15	4	21
1912.	6	—	6	—	12
1913.	5	—	2	—	7
1914.	12	—	—	—	12
1915.	2	—	—	—	2
Összesen	33	—	39	28	100
<i>VIII. Nem kötelező tantárgyak:</i>					
Orgona	—	—	7	16	23
Zongora	15	—	—	—	15
Összesen	15	—	7	16	38
<i>IX. Internátusi díjak:</i>					
Egész fizetések voltak (308 Kč.)	7	—	1	4	12
Háromnegyedét fizették (231 Kč.)	1	—	—	—	1
Összesen	8	—	1	4	13
<i>X. Klasszifikáció:</i>					
<i>a) Pórlólag az 1928/29. iskolai évhez:</i>					
Javító vizsgát tett	—	8	—	3	11
Megfelelt	—	8	—	3	11
Nem felelt meg	—	—	—	—	—
Kitüntetett volt	—	4	—	3	7
Megfelelt	—	33	—	21	54
Nem felelt meg	—	—	—	—	—
Összesen	—	37	—	24	61
<i>b) Az 1929/30. iskolai év végén:</i>					
Kitüntetett volt	6	—	5	—	11
Megfelelt	17	—	31	—	48
Nem felelt meg	3	—	—	—	3
Javító vizsgálatot tesz	7	—	3	—	10
Osztályozatlan maradt	—	—	—	—	—
Összesen	33	—	39	—	72
<i>XI. A szülők foglalkozása:</i>					
Iparosok és kereskedők	11	—	4	5	20
Földművesek	6	—	4	5	15
Tisztviselők: (tanító stb.)	12	—	20	15	47
Katonák	—	—	—	1	1
Munkások és alkalmazottak	3	—	1	1	5
Magánzók	1	—	10	1	12
Összesen	33	—	39	28	100

IV. OSZTÖNDÍJAK ÉS SEGÉLYEK.

Az „Üstredná Jednota Āsl. Repárov” prahai központja ifj. Szkladányi Károly III. éves növendékét 250.— korona jutalomban részesítette.

Wertlen Erzsébet a bratislavai „Stredoškolská sociálna peĀlivost”-tól 400.— koronát kapott.

Balázs Géza I. év. n.-nek a „Stredoškolský Internát” igazgatósága a fizetési illeték negyed részét elengedte.

V. KIRÁNDULÁSOK.

I. évfolyam:

Bárdoš Oszkár vezetésével az I. évfolyam a következı kirándulásokat végezte:

1929. december 8.-án Senecen voltak, ahol megtekintették a történeti nevezetességő iskolát, megnézték a templomot és résztvettek a misén. Délután a helybeli gőzmalmot tanulmányozták.

1930. május 29.-én Trlinok-Modrán keresztül gyalogos testedzı kiránduláson vettek részt és Harmónián töltötték a napot.

1930. május 11.-én vonaton Devinská Nová Ves-re utaztak, ahonét gyalog Devínbı rándultak át.

Sasinek József id. igazgató és GregoroviĀ Nándor tanár vezetése mellett 1930. május 22.-én Lednicén (Morava) volt az I. évf., ahol megtekintették a kastélyt, a parkot és az üvegházakat. A kirándulás természetrajzi és hönismereti jelleggel bírt.

1930. június 18.-án GregoroviĀ Nándor vezetésével felkeresték a Źelezná studienkát. (Vaskutacska.)

III. évfolyam:

Szekeres István tanár vezetése mellett a tanulók Űzor-ra utaztak és megtekintették az ottani faiskolát 1929. november 8.-án. A tanulmányi kirándulás gazdaságtani jellegő volt.

1930. május 4.-én Kerner Pál rajztanár vezetésével felkeresték a növendékek a kínai képkiállítást a Savoy-ban, ahol tanulmányozták

a keleti festészeti stílust. Ezen a napon még meglátogatták a „Česká Umelecká Beseda”-ban rendezett ipari képműkiállítást is.

1930. június 10-én Gregorovič Nándor tanár vezetésével a növendékek hajón Devín-be rándultak és a napot ott töltötték. Megnézték a várat és a községet.

Abit. kurzus:

1929. november 8-án Szekeres István tanár felügyelete alatt a növendékek gazdaságtani kirándulás keretében meglátogatták az úzori faiskolát.

1930. április 9-én Dr. Kőhegyi József dómkáplán vezetésével az ifjúság meglátogatta a bratislavai psychotechnikai intézetet, ahol alkalma volt tanulmányozni ezt az újfajta metódust a képességek megállapítására. — Ez a tanulmányi látogatás a pedagógia körébe vágott.

VI. AZ INTÉZET GYŰJTEMÉNY-TÁRÁNAK ÁLLÁSA AZ 1929/30. ISKOLAI ÉV VÉGÉN.

Mivel az intézetnek nincs saját épülete, így nem trendelkezik külön gyűjtemény-tárral sem. A természetrajz és fizika az áll. magyar rgimn. épületében volt s így ennek az intézetnek a szertárát vette igénybe intézetünk.

Földrajzi és történelmi segédeszközöket az Állami reáliskola kölcsönözte, úgyszintén ennek az intézetnek a tornatermében nyert az ifjúság tornaoktatást.

Zeneoktatáshoz az anyaintézet bocsájtott rendelkezésünkre zongorát és harmóniumot.

Gyakorló iskolául a szénatéri róm. kath. magyar elemi népiskola szolgált, ahol intézetünk igénybe vette a gyűjtemény-tárt.

Az intézetnek saját tanári könyvtára nincs, mivel tanárikara más intézetek tanáraiból áll, s így a tanárikar saját intézetének könyvtárát vette igénybe.

Az isk. ref. 1930. jan. 16.-án kelt 73995-II. sz. rendelete értelmében a bratislavai csszl. áll. „Masaryk” rgimn. ifjúsági könyvtárából intézetünk átvett 432 kötet könyvet és ezzel gyarapította saját ifjúsági könyvtárát.

Az isk. ref. rendes évi dotációjából intézetünk a legszükségesebb segédeszközöket szerezte be. Így az év végén saját gyűjteményeink állása a következő:

Gyűjtemény neve	A szertár őre	1928/29. i. é.	1929/30. i. é.
1. Ifjúsági könyvtár	Bárdoš Oszkár	587 kötet	1019 kötet
2. Földrajzi szertár	Gregorovič N.	—	3 sz. 3 drb.
3. Term. rajzi szertár	Szekeres István	—	3 sz. 10 drb.
4. Rajz szertár	Kerner Pál	—	1 sz. 1 drb.
5. Zenei szertár	Ramharter Lajos	2 sz. 2 drb.	2 sz. 2 drb.
6. Torna szertár	Csiskó Dező	2 sz. 2 drb.	2 sz. 2 drb.
7. Női kézimunka	Wimberger M.	2 sz. 2 drb.	2 sz. 2 drb.

VII. A TANULÓK NÉVSORA.

(A csillaggal jelzett tanulók kitűnő eredménnyel végezték az évet.)

I. évfolyam.

1. Balázs Géza
2. Bár Margit
3. Beluch László
4. Bódy Bertalan
5. Brányik Anna
6. Dankó Valéria
7. Demény Terézia
8. Dudás Ignác
9. Faragó Magdolna
10. Györy Mária
11. Hujmáty Augusztin
- *12. Janics István
13. Kelemen Gyula
14. Krizsán Margit
15. Kubik László
16. Lelovics Sándor
17. Mészáros Terézia
18. Mihalovics Sándor
19. Nagy István
20. Pajor János
- *21. Pál Elemér
22. Pogány József
23. Puskás Lajos Tivadar
- *24. Sikó Erzsébet
- *25. Singer Gizella
26. Szabó Ilona
- *27. Szamák Piroška
28. Takáts Sándor
29. Thavon Janka
30. Tomory Iloná
- *31. Vaczulik Ilona
32. Zachariás Béla
33. Zéman Irén

- *6. Burkó Irén
7. Cirok Etel
8. Danisovszky Imre
- *9. Deésy István
10. Drahos Agoston
11. Dusek Anna
12. Fekets Zoltán
13. Galló Gyula
14. Hajnár Imre
15. Kneif József
16. Kopasz Elemér
17. Korenchy Rezső
18. Kozma Ilona
19. Krüger Sándor
20. Kuchta Ferenc
21. Ledényi Ernő
22. Lelkes Irén
23. Löwy Dezső
24. Majthényi Károly
25. Mészáros László
26. Olaj József
27. Osztyenyi Leander
28. Parma Jenő
- *29. Pintér Ferenc
30. Rác Béla
31. Roth Árpád
- *32. Stadler Lilla
33. Szöllős András
34. ifj. Szkladányi Károly
35. Tomory Lajos
36. Varga Mária
37. Varga László
38. Várady Károly
- *39. Zsakay Erzsébet

III. évfolyam.

1. Balogh János
2. Bauer Károly
3. Beke Lajos
4. Blitz Julia
5. Bodó Jenő

Abituriens kurzus:

1. Adorján Erzsébet
2. Balahó Erzsébet
3. Bányai Anna
4. Bencsik Jenő
5. Brauner Alice

6. *Cseh Margit*
7. *Dámits Marianne*
8. *Dévay Klára*
9. *Faragó Miklós*
10. *Görtl János*
11. *Gregosits Irén*
12. *Izsák Gyula*
13. *Kemenczky Aranka*
14. *Klemanovics Ilona*
15. *Kormos Márton*
16. *Kossányi István*

17. *Kováts István*
18. *Lánczy Aranka*
20. *Losonczy Vilma*
21. *Marosi Gábor*
22. *Miskei József*
23. *Mikeszka Mária*
24. *Nagy Margit*
25. *Szabó Ignác*
26. *Ulreich Pirooska*
27. *Vörös Edit*
28. *Wertlen Erzsébet*

VIII.

AZ 1930/31. ISKOLAI ÉVBEN SZÜKSÉGES TANKÖNYVEK JEGYZÉKE.

II. évfolyam:

Dr. Szyllaba Emil: Erkölcstan.

Jančovič Ferenc: Rétorika.

Macht-Tolnai: Rendszeres szlovák nyelv- és gyakorlókönyv.

I—II. r.

Jančovič Ferenc: Psychologia.

Dr. Magyar Győző: Világtörténelem. (Középkor.)

Nikolau-Dr. Orbán: Földrajz.

Mérey-Mészáros dr.: Algebra. II. r.

Dr. Mészáros György: Trigonometria. (Geometria III. r.)

Dr. Horváth Cézár: Növénytan.

Dr. Mészáros György: Kísérleti fizika. I. r.

Schneider-Trnavský Miklós: Énektan. I—II. tr.

Hohmann: Violinschule. II. Heft.

Beran: Huslová škola. Op. 16. soš. 2.

Brunclík-Machát: Zemepisný atlas.

IV. évfolyam:

Letocha: Szertartástan.

Dr. Kőhegyi József: Kath. hitoktatástan. (Megj. 1930. szept.)

Keresztes Pál: Magyar irodalomtörténet.

Keresztes Pál: Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv.

Macht-Tolnai: Rendszeres szlovák nyelv- és gyakorló könyv.

III—IV. r.

Koreň Josef: Ilustrované dejiny slovenskej literatúry. (Segédkönyv.)

Dr. Kőhegyi József: A pedagógia története.

Gášparik-Pálesch-Hanus: Tanügyi tanácsadó. (Segédkönyv.)

Dr. Nikolau-Dr. Orbán: Földrajz.

Kardos János: A csehszlovák nemzet történelme.

Dr. Mészáros György: A népiskola számtan oktatásának metodikája.

Dr. Mészáros György: Kísérleti fizika. II. r.

Schneider-Trnavský Miklós: Énektan. I.—II. r.

Hohmann: Violinschule. 2—3. Heft.

Püschel: Lagenschule.

Brunclík-Machát: Zemepisný atlas.

TÁJÉKOZTATÁS AZ 1930/31. ISKOLAI ÉVRE.

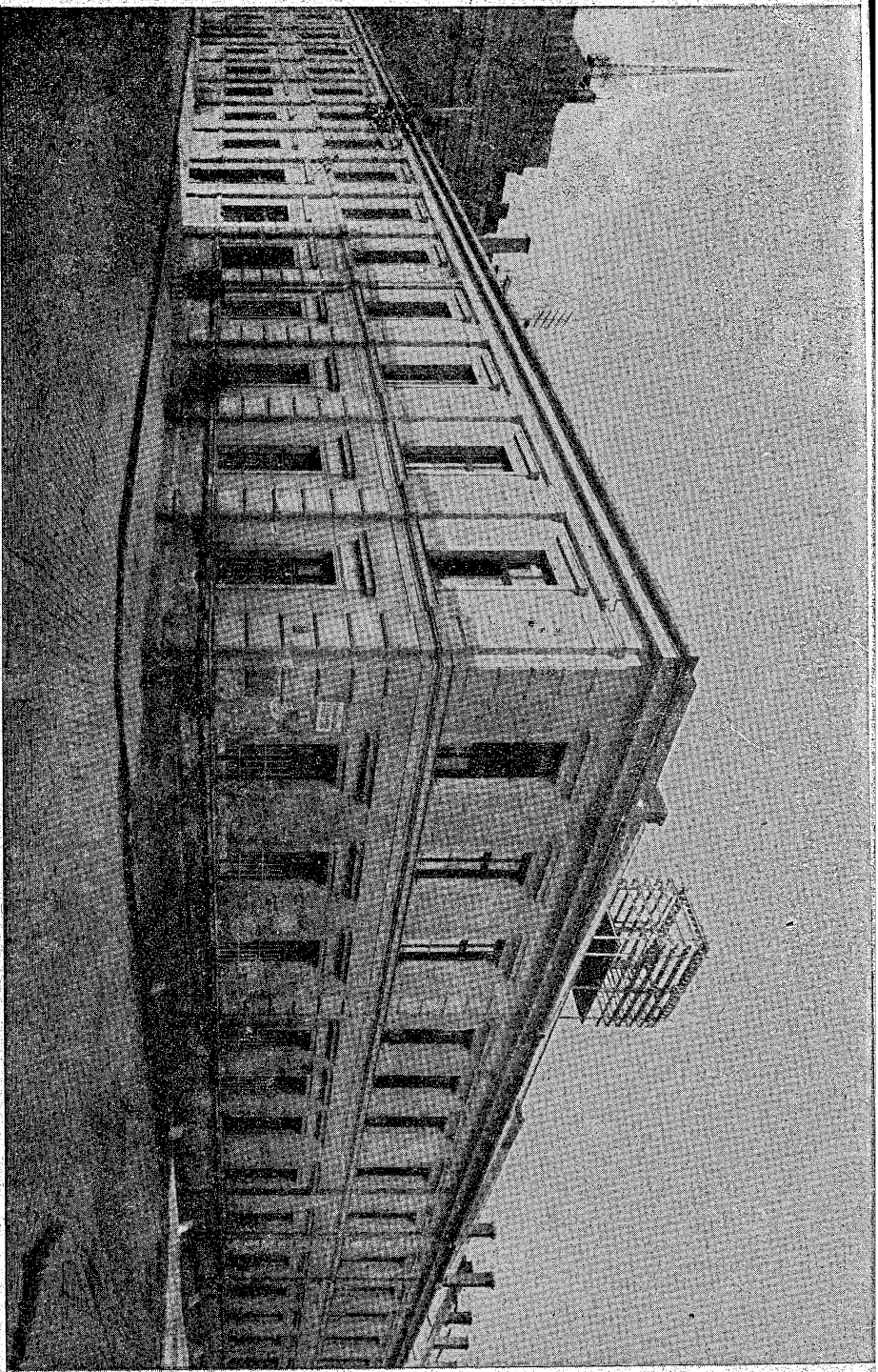
Szeptember 2.-án: javító vizsgálatok.

Szeptember 3.-án: felvételi vizsgálatok a II. és IV. évfolyamba.

Az 1930/31. isk. évben I. évfolyam nem nyílik meg, csak 1931. szeptember 1.-én, mivel az intézetnek minden évben csak két évfolyama van.

Az érettségi javító vizsgálatok szeptember közepén lesznek, a pontos határidőt az isk. ref. határozza meg, amiről az érdekeltek értesítést kapnak idejében.

Az 1930/31. isk. év szeptember 4.-én kezdődik.

Budova čsl. štát. koeduk. učiteľ. ústavu v Bratislave.

Z - 46